

VETO WORDT GELEZEN!

Zie rubriek "Lezersbrieven", pagina 2 en 7

VETO

ALGEMENE STUDENTENRAAD

WEEKBLAD. Jg.'81-'82. Nr. 19, dd. 18 februari 1982

V.u. Bruno Leynse. Van Evenstraat 2 D, 3000 Leuven

Redakties op vrijdag 18.30u op 't Stuc, Van evenstraat 2D, 1ste verdieping.

Nr. 20. Actualiteitsartikelen ten laatste op maandagmorgen 22 februari.

Nr. 21. Artikelen binnen op vrijdag 26 februari. Actualiteit op maandagmorgen 1 maart.

ADVERTENTIES. Idem als actualiteit.

ZOEKERTJES. Resp. op 22 februari en op 1 maart 's morgens.

De toekomst van de universiteiten
Kwalitatieve universitaire expansie
(deel 2)

In het eerste deel (zie Veto van vorige week) heb ik duidelijk gemaakt dat de Nationale Overheid reeds reële besparingen op de universitaire toelagen hebben toegepast. Nochtans heeft dit voor de KUL geen noemenswaardige Nadelige gevolgen gehad. De redenen hiervoor zijn tweeledig: ten eerste door de stelselmatige stijging van de studentenpopulatie en ten tweede door het voeren van een politiek van afremmen van lde toename van personeel, en te selectief investeren in kwaliteitsonderzoek. Door dit laatste kan de KUL ook rekenen op een ruime externe onderzoeksfianciering. In dit tweede deel wil ik over de opties die de universiteiten dienen te nemen in het kader van mogelijke besparingen vanuit de Nationale Overheid hebben.

En verder...

In dit nummer nog een interview met Louis Ferron, literatuereurder die blijkaar niet op zijn mondje gevallen is.

W.A.

Stellingspel over anticonceptie

10 opvattingen over sexualiteit

Dinsdagavond, 20.30u in de citébar: ik tel, buiten mezelf, achttien aanwezigen waarvan er vijf als organisator, moderator of bevoegd deskundige naar Heverlee zijn komen afzakken. Tot publiek rekenen we dus nog tien mannen en drie vrouwen, zowel campusbewoners als studenten-uit-de-stad. Alles bijeen nauwelijks goed voor 0,1% van de studentenbevolking. Goed, dit artikelje kan zich dan richten tot de overige 99,9%.

vertrouwd zijn met wat de terminologie te betekenen heeft (is misschien ook cultureel bepaald).

Voor moderator Marc Hendrickx wordt de laatste vraag dan of wij denken dat we een doorsnee publiek

vormen. Wie kan daar op antwoorden? Hopelijk hebben we weer niet de overtuigen overtuigd en de ingelichten ingelicht.

Karnaval en Verkaveling

Gevelde bomen in het Leuvense stadspark. Nuttig decor voor karnavalsstunt van Antwerpse gilde.

Het opzet van de avond is een discussie op gang te brengen, rond een aantal stellingen. Uitspraken waar we ons al wel min of meer een idee over hebben gevormd, maar die toch niet zo evident zijn dat we het er allen over eens zouden zijn. De pil is het veiligste voorbehoedsmiddel/de pil is gevaarlijk voor de gezondheid. Iedereen geeft scores van +2,+1,0,1 of -2 al naargelang hij wel of niet akkoord gaat met de stelling, in sterke of in mindere mate, of niet over de informatie beschikt om een gericht antwoord te kunnen geven. Achteraf worden argumenten uitgewisseld, en studentenartsen A. Degroote en E. Bracke verstrekken medische informatie. Even lijkt het me of een farmacoloog vertegenwoordiger het voor doet over de alleen-zaligmakende pil, maar kom, we kennen elkaar genoeg om te weten dat het zo niet is.

Het vergeten van de pil is niet een zodanig probleem, aldus de statistieken over de Leuvense studentenbevolking. Volgens Dr. Degroote zijn tijdens zijn jarenlange praktijk slechts een paar zwangerschappen hieraan te wijten geweest. De studentenartsen schrijven eerder de pil voor dan de plaatsing van een spiraaltje, omwille van de nog hogere betrouwbaarheid. Wat de gezondheid van de pil betreft betwijfelt Dr. Degroote het dat de wetenschap nog niet klaar zou zien in bv. de carcinogene werking daarvan. Hij beklemtoont vooral de steeds kleiner geworden doses sinds de ingebruikname van de pil, en hiermee zouden een aantal ongemakken als misselijkheid, verhoogde vetafzetting en borststuwung, gaandeweg veld verloren hebben. De schadelijkheid ervan zou volgens hem vooral terug te vinden zijn in de combinatie met sommige voorbeschikkende factoren, zoals leveraandoeningen, spatado's (met gevaar voor hersentrombose of hartinfarct). Ook hypertensie en suikerziekte zouden kwaadaardiger zijn in combinatie met het gebruik van de pil, maar hiervoor moet men de schuld niet op de pil schuiven, vindt Dr. Degroote. Hij verdomt het trouwens, tussen haakjes, dat alle wetenschappelijk of pseudo-nieuws over de pil tot in de verste uithoeken en vrouwenblaad-

jes media halen (helemaal ongelijk heeft hij niet, het heeft zelfs de voorpagina van VETO gehaald).

Een nogal lange technische uiteenzetting wordt dan afgewisseld met een filmpje over een zeg-maar stereotiepe situatie. Een meisje van zestien is zwanger geworden, de relatie heeft niet veel aarde onder de voeten, er is een schromelijk tekort aan communicatie, met de misverstanden vanden en het gekende gevolg.

Het stellingenpel vervolgt dan met de stelling de vrouw is verantwoordelijk voor anticonceptie, die me aan de spitsvondigheden in de kleine vraagjes van Prof. em. Koch herinnert. Spitsvondigheden lag wel niet in de bedoeling, maar toch scoort deze stelling enkele malen positief, de vrouw dus meer verantwoordelijk dan de man. Anderzijds zien we ook dat - in statistieken gesproken - de vrouw de verantwoordelijkheid ook meer draagt dan de man, (wat sommigen dan doet besluiten de pil niet te gebruiken om een stok achter de deur te hebben als de relatie niet zou vloten).

Een andere onderhuidse gedachte, die Dr. Degroote al eens aan de oppervlakte voelt komen, is bv. als ik de pil pak, word ik een hoer. Men wil zichzelf beschermen tegen de overweldiging, de overspoeling door de sexualiteit.

Met de formulering van de laatste stelling wordt net geen ethische discussie bereikt: Voorbehoedsmiddelen horen alleen thuis in een vaste relatie. Uit het publiek wordt gevat geargumenteerde dat, afgezien van de morele appreciatie van losse of vaste relaties, voorbehoedsmiddelen ten eerste daar zijn aanbevolen, waar een eventueel kind door een zwakke relationele basis van het gezin, ernstig benadeeld zou zijn. De stelling wordt dan, vanuit de zaal, opnieuw geformuleerd als Sexualiteit hoort alleen thuis in een vaste relatie, waarbij we ons afvragen of de gelijkschakeling tussen sexualiteit en geslachtsgemeenschap eigen is aan onze cultuur, of gewoon een niet vertrouwd zijn met de terminologie

Op donderdag 11 februari werden er door het actiecomité "Gillenhol" op enkeleuren tijds 3000 handtekeningen van verantwoordige Leuvenaars en Studenten bijeengehaald tijdens, een prikkactie in het Stadspark. In een pamflet werd verteld dat al sinds 1978 de plannen tot verkaveling van het stadspark

klaarlagen. De actie werd beëindigd door de tussenkomst van drie politieagenten. De actievoerders beloofden echter verdere acties.

De actieleider, ondervraagd door enkele sceptische journalisten, kon weinig informatie aanbrenge die al niet op het pamflet stond. De informatie over deze

plannen zouden ze gekregen hebben van een oppositioneel gemeenteraadslid, die natuurlijk anoniem wou blijven. Wat men met het verkavelde park ging doen, daar was men het ook nog niet over eens. De dieren van het park zouden geschonken worden aan de zoo van Antwerpen.

Na afloop van dit gesprek bleef het scepticisme. De redactie van de Leuvense stadskrant, het Dillepaard, wist van niets, en dacht dat het om een studentengrap ging. Ook op de dienst urbanisatie van de Stad Leuven kwam men uit de lucht gevallen: En 's avonds verklaarde burgemeester Vansina voor de Scorpio microfoon dat het hier om een karnavalsgrap ging. Een geslaagde grap dan toch, waar 3000 mensen handtekeningsgewijze inliepen. Natuurlijk blijft d'e vraag of de gevelde bomen (foto) nu echt ziek waren of... ■

Josef Schildermans

Studiedag IFK

Wo. Drie maart 1982 gaat een studiedag door onder het thema energieproblematiek en gemeenten. Org. IFK. De dag gaat door in College De Valk, Tiensstraat 41 van 13.30u tot 20.30u. Wie reeds wat meer wil weten over de problematiek kan zich nu reeds het kongresboek aanschaffen. Energievormen voor de toekomst. Stapstenen naar een nieuwe samenleving wordt uitgegeven door Helicon-Books, Tiensstraat 36 en kan reeds besteld worden via overschrijving op rekening nummer: G.B. 230-0045560-87 (Interfacultaire Kring, Blijde Inkomststr. 3, 3000 Leuven).

Op de studiedag zelf zal in werkgroepen gewerkt worden (meer hierover in volgende VETO). De deelneming aan de studiedag is gratis voor studenten en scholieren. Andere deelnemers betalen 500 fr. Inschrijvingen op het hogergenoemde adres.

Film in Leuven

Deze week start een serie over het filmbestand in deze universiteitsstad. Na wekenlang rondzeulen met recorder pen en papier hebben onze redacteuren een berg informatie bijeenverzameld die ze na veel zwoegen tot een geheel hebben weten om te toveren. Deze reeks is ontstaan uit een aantal gesprekken met o.a. Dijk (van de Rex), Rastelli (van de Studio, zie ook de foto rechts), en de mensen van D.A.F. (De Andere Film).

Een onthullende bijdrage die iedereen die eens graag een filmpje gaat kijken, maar niet steeds vind wat hij zoekt, moet interesseren.

Jos Rastelli, in Hitchcock-fashion, praat honderduit

SCHOON, dat nieuwe tijdschrift

In de Veto van 28 januari konden we kennismaken met de scherpe pen van Jozef Schildermans. Na een erg verschrapt samenvatting van ons artikelje (dat we graag als kennisgeving in de Veto zagen gepubliceerd staan) geeft hij een enorm uitgeponnen kritiek waarmee we het eigenlijk niet oneens zijn.

Zijn recensie begint met de bemerking dat de inhoud pretentius is ondanks onze uitlatingen die we geen pretenties hebben. Als we 100% eerlijk zijn moeten we inderdaad bekennen dat we met enige gevoelens van fierheid en beschaamdheid behept zijn. Beschaamdheid vooral tegenover mensen die ons als kind gekend hebben. In de eerste plaats denk ik aan mijn ouders: zij legden me vroeger droge luiters en veegden me van achteren schoon; nu moeten ze van hun zoon zoets lezen! Ook moeten we toegeven dat er een massa tijdschriften bestaat en dat SCHOON objectief gezien onmogelijk klein uitvalt. Hier moeten we Jozef Schildermans echter vergelijken met de wandelaar die door een bos vol mos stap en de bodem zo veel mogelijk stuktrapt, "omdat er van dat mos geen is". Waarschijnlijk spreekt er meer vrolijkheid uit een toevallig wandelaar die bij één plantje gaat zitten, alles nauwkeurig bekijkt en besmuftelt en met medelijden vaststelt dat het purperen helm draadje jammer genoeg wat scheefgedraaid is. De veelheid der dingen ontkent nooit de schoonheid in één ding.

Men kan een andere twistappel versieren in het feit dat bijna heel SCHOON met de hand geschreven is, en niet eens expliciet kalligrafisch. In dit verband moet ik even aanhalen wat Bruno zei toen ik hem mijn tekst gaf: "Ik ben niet beschaamd om mijn handschrift te laten zien". In onze ogen is handschrift eenvoudiger dan het geratel of gezoem van tikmachines, eerlijker dan gedrukte letters en heeft niets te verbergen. Kalligrafie van zijn kant is een poging om schoner te schrijven dan z'n eigen schrift, een manier van 'zichzelf schoner voordoen dan men is'. Kalligrafie is een leugen.

We zouden willen besluiten met Jozef te vergelijken met een wandelaar in Griekenland die in het stof een Venusbeeldje vindt zonder hoofd en met maar één hand, en daarbij bedenkt 'dat die stomme Grieken nog te lomp waren om er een kop aan te zetten'. SCHOON is zo'n Venusbeeldje. In de eerste plaats slechts een beeldje, niet Venus zelf. In de tweede plaats verveerd en hier en daar onvolledig. We zijn ons verleden, en schrijven ook gedachten neer uit het verleden. Misschien zijn ze oubollig, misschien simpel, misschien vanzelfsprekend, maar 't schrijven vinden we wat helderder. Niet 't schrijven is belangrijk, maar 't zoeken. En zoeken doe ik liefst met een gezellig groepje bijeen, dan kunnen we wat lachen tijdens het zoeken. En ook af en toe naar elkaar knipogen omdat we zo kinderlijk aan 't zoeken zijn naar kleingheden. We hopen dat Jozef Schildermans ook enigzins gevoel heeft voor kosmische humor. Dat is gezonder dan satirische geelzucht.

Felix & Raf

P.S. Joke vond het niet nodig om schriftelijk te reageren op de recensie van SCHOON in Veto. Jos evenmin; hij is ook van plan zich in de toekomst minder actief bezig te houden met het tijdschrift.

Geen subsidies voor de Nationalistische Studentenvereniging

Donderdag 28 januari kwamen de door de A.S.R. erkende studentenverenigingen samen op een vergadering van de financiële controle commissie (FKK).

Zoals ieder jaar in januari werd er beslist welke politieke studentenorganisaties erkend zouden worden. De uitgang van de vergadering wordt als een advies doorgeesped naar de financiële commissie van de A.S.R. (nvdv. bedoeld wordt hier de Stuurgroep A.S.R.), die dan uiteindelijk beslist. Wie erkend is, heeft een stem in de F.K.K. en komt in aanmerking voor subsidies.

Een van de kandidaten dit jaar was onze veel besproken en beruchte Nationalistische Studentenvereniging. WANNEER HEEFT EEN VRIJE VERENIGING RECHT OP ERKENNING?

Om in aanmerking te komen voor

erkenning en dus voor subsidiëring moet men aan de volgende voorwaarden voldoen:

1. De vereniging moet hoofdzakelijk uit studenten bestaan.
2. Zij moet een actief karakter hebben, dus zelf initiatieven nemen.
3. Zij moet naar buiten uit actief zijn, d.w.z. dat zowel leden als niet-leden toegang hebben tot de meeste activiteiten.
4. Zij mag niet het statuut hebben van een raad of een fakulteitskring.
5. Zij moet als groep uitgebouwd zijn, d.w.z. dat zij beschikt over een permanent secretariaat of minstens een contactadres.
6. De vereniging moet tot doel hebben bij te dragen tot de maatschappelijke bewustwording van de studenten, met uitsluiting van louter culturele- of sportverenigingen, of gezelligheidsklubs.
7. Een vereniging kan slechts na één jaar werking als zodanig erkend worden.
8. Deze erkenning geschiedt door het algemene overkoepelend studentenorgaan.

Of men nu wel of niet aan deze criteria voldoet, wordt nagekeken door de verenigingen die reeds erkend zijn. Eenzelfde regeling geldt ook voor de subsidies.

Op zichzelf is dit geen slecht systeem; elke vereniging controleert of er geen misbruiken zijn bij de anderen. Een vereniging A kan in een dergelijk systeem voor haar erkenning de steun verwachten van een vereniging B indien zij aan de criteria voldoet en dit niettegenstaande het feit dat beide organisaties tot volstrekt uiteenlopende politieke denkrichtingen behoren.

Indien men op louter politieke gronden de tegenstander boycot, loopt men de kans achteraf dezelfde fout gedraaid te krijgen. Op die manier zou als een soort gentlemen's agreement een evenwichtige situatie ontstaan met als gevolg een eerlijke en efficiënte subsidiepolitiek. Ik zeg wel zo, want dit is niet zoals het in werkelijkheid gebeurt.

Verzichte situatie

Tijdens de verschillende zittingen die we vorig jaar en dit jaar hebben kunnen bijwonen, kregen we een duidelijk beeld van de verzichte situatie die is ontstaan. De vergadering in gaan door om 10 uur in de voormiddag; studenten moeten brossen, voor oudstudenten, beroepsstudenten en vrijgestelden levert dit echter geen probleem op, en die gaan toch voor, zeg nou zelf.

Dank zij een sterke stijging van het aantal politieke verenigingen hebben zogenaamde progressieve organisaties een comfortabele meerderheid weten te verwerven in de commissie; daaronder versta ik niet verenigingen zoals CDS, KVHV, Europakring, KIB, Vujo.

Via een politieke kliekjesvorming en onder het motto «steun de linken en boycot de rechten» slagen nu verenigingen als MLB, SJW en VVS erin overheidssubsidies te draineren in de richting die volgens eigen politieke overtuiging de meest opportune is.

In deze optiek zijn de criteria nog slechts een façade die de schijn van een democratische gang van zaken moeten hooghouden maar die in feite worden vervangen door één groot criterium. De ideologie van de vereniging mag niet strijdig zijn met die van de meerderheid van de erkende verenigingen. Dit komt in de praktijk neer op: de vereniging mag niet te rechts, te conservatief of te katholiek zijn. Niet wordt ze zoveel mogelijk gebouwd of gewoon niet erkend.

Een voorbeeld. Vorig jaar in januari wordt er beslist over de al of niet subsidiëring van een dossier van SAKUL. Aangezien de meerderheid van de aanwezige verenigingen niet al te zeer opgezet was met de politieke denkrichting van deze organisatie, probeert men de subsidiëring te verhinderen? Gedurende een tiental minuten wordt er ijverig maar tevergeefs naar een of andere onregelmatigheid gezocht. Tot een of andere slimmerik op het idee komt om deze vitterij als een «probleem van interpretatie» te bestempelen, hetgeen hem recht geeft een stemming te eisen. Om een lang verhaal kort te maken: het dossier wordt niet gesubsidiëerd, niet omdat het dit niet verdient, maar als een gevolg van politieke onverdraagzaamheid.

NSV niet gesubsidiëerd

Zo moeten we het dan ook meemaken dat NSV niet gesubsidiëerd wordt. Vorig jaar werden we niet erkend omdat we nog geen vol jaar bestonden, (drie weken tekort) hetgeen voor een links georiën-

teerde vereniging wel door de vingers werd zou worden.

Dit jaar werd onze aanvraag opnieuw van de hand gedaan met het argument dat we niet voldeden aan criterium nr. 6. We zouden niet aan politieke bewustmaking doen. Want als we de heren van de SJW moeten geloven is niet-linkse bewustmaking geen bewustmaking. En dezelfde mensen die zich doorgaans als kampioenen der democratie opwerpen ontlopen zich dan als je reinste machtsbeluste totalitaristen.

Vorig jaar werd er op eenzelfde vergadering van de FKK dezelfde vraag gesteld in verband met politieke bewustmaking of niet. Dit keer ging het echter om de anarchisten van La Cecilia. Hun affiche «Hé kameraad, je vriendin wil ook klaarkomen!» werd zonder enige vorm van protest als een bewustmakende affiche beschouwd en gesubsidiëerd. Kwestie van doorbreken van seculere taboes en zo, je weet wel. Debat- en spreekavonden over Dr. Borms, over solidarisme en over Polen, pamfletten tegen de faciliteiten en voor amnestie, dat is geen bewustmaking.

Strikt democratisch en volgens de principes van een werkelijk pluralisme gezien, hadden wij recht op erkenning. En in dat opzicht moeten wij erkennen dat een vereniging waarmee wij ons hoegaanand niet akkoord willen

verklaren wat betreft politieke standpunten, het meest konsekwant was in deze democratische gedachtegang. De Werkgroep Arbeid stemde ondanks ver uiteenlopende denkrichtingen vóór de erkenning van NSV.

Officiële organen zoals het FKK worden misbruikt door extreem linkse groeperingen. Erger is het onloochenbaar feit dat officiële vertegenwoordigers van het overkoepelend orgaan dat toch zo krampachtig haar meermaals in opspraak gebrachte representativiteit wil verdedigen hen daarbij hand en spandiensten verlenen. Dit zal moeten veranderen wil de ASR haar geloofwaardigheid behouden, zowel ten aanzien van de studenten als ten aanzien van de academische overheid.

Koen Cornelissen
praeses NSV Leuven

NSV (2)

Fen goede 35 jaar geleden - de tweede grote wereldbrand was nog niet helemaal geluist - kwam je in serieuze moeilijkheden als je je kinderen Vlaamse voornamen gaf. (Ik heb er zelfs een Duitse.) Vlaams-gezindheid kon je duur te staan komen. Gelukkig is dat voorbij.

Neen, anno 1982, in volle krisistijd -

Vervolg op bladzijde 7

NOG MEER COMBINATIEMOGELIJKHEDEN met METAALDRAAD-LEGGERS - REKKEN en LADEN

ACCÒ

Lucien's corner

□ Staalwerkers die betogen zijn geen slappe studenten waar de rijkswacht weinig moeite mee heeft. Vooral wanneer hun geduld op is. Ze zijn het over-en-weer-gepraat over het staalplan tussen staalbaronnen, regering en de EEG-commissie beu en ze gingen verleden week naar het indrukwekkende EG-gebouw op het Schumannplein. Spitaals en Mathot waren er ook bij en werden door de basis in de rug geduwd: «Ç fait déjà trois ans qu'on attend.» Professor in de sociologie Spitaals verdwijnt na enkele bedaarde woordjes uit de betoging voor een afspraak, maar Guy Mathot, inwoner uit Seraing bij Luik, blijft mee opstappen. Het EG-gebouw wordt stapvoets omsingeld. «Qu'est-ce que tu protèges?» «Ton père il est ouvrier aussi, non?» «C'est dur, hein, le chômage?» roepen de staalwerkers naar de rijkswacht. Maar «men» heeft Vlaamse rijkswachters tegen Waalse arbeiders geplaatst en die begrijpen er niks van, die trachten enkel «de subversie» uit het gebouw te houden, tevergeefs overigens. De jonge rijkswachter voor mij is 21 jaar, zijn vader werkt op een ministerie, hijzelf is een jaar in dienst. Applaus: enkele herten hebben de vermetelheid twintig verdiepingen hoog op de rand van het dak met een FGVB-vlag te staan

zwaaien. Binnen in het gebouw leg ik aan twee Duitsers uit waarover het gaat. Ja, zeggen ze, in Duitsland worden ook staalbedrijven gesloten, in Essen en Dortmund. De Duitse vakbond DGB demonstreert ook. Even verwarren ze de groene vlag van de CSC (Waal ACV) met «die Grünen». De vakbondsdelegatie heeft van EG-commissaris Thorn en vn minister Eyskens beloften gekregen dat er meer haast zal gemaakt worden van het staalplan. Dat voldoet de betogers niet en ze trekken naar de neutrale zone in de Wetsstraat. Zonder veel moeite duwen ze een prikkeldraad versperring opzij («friese ruiters») en de verbauwde rijkswachters schieten met traangas. Die geeft hen enig respijt, maar niet lang. De prikkeldraad versperringen worden naar de rijkswacht gooid, de arbeiders willen naar de Lambermontstraat, naar de eerste minister. «Allez Mathot, allez Mathot, allez!» zingen ze wanneer Mathot naar voor komt om te onderhandelen. Hij tracht zijn achterban tot vertrekken aan te zetten, maar plots ziet ook hij de paarden afkomen. De menigte stuift uiteen, langs beide kanten van de straat, zodat de groep ruiters ingesloten raakt. Nadat enkele voetzoekers tussen de

paarden de dieren schichtig hebben gemaakt, slaan de ruiters op de vlucht, bestookt met stenen, flessen, bloembakken, vlaggen en verkeerspalen. Maar op het midden van de weg staat nog altijd die ministerie grijze Ford met dikke banden, de bestuurder heeft zich ondertussen al wisselijk uit de voeten gemaakt. In hun haast zijn sommige achtervolgende rijkswachters de auto niet, de laatste ruiter mist zijn sprong, zijn paard valt op het dak, en hij dandert over de auto heen. De paardcharge maakt het Mathot en de delegees nog moeilijker om de massa naar de busen te krijgen. Met hese stem gaat een woedende staalwerkers tegen hem te keer, zijn linker oog staat gezwollen. Van achter de rijkswachters wordt een manifestant terug vrij gelaten, hij is duizelig, zwijmelt over zijn benen. Er komt een derde en een vierde charge en het kruispunt begint er licht gehavend uit te zien. Geen linkse extremisten of autonomen die vechten, maar moegeterde staalwerkers, sommigen met de helm van 't werk op, gewone werkende mensen. Les métaillons sont sympas.

Gevolg van de onvermijdelijke economische crisis?

Studenten conservatiever

Het Leuvense studentenvolkje vormt een wat diffuus milieu. Wie in 1982 het uitwendige gedrag binnen deze bedaarde studentenstad aanschouwt en de gelegheids gesprekken aanhoort neemt al heel vlug het toenemende leger van behoudsgezinden en de duidelijke 'verrechtsing' van deze (pseudo-)intellectuelen waar. De vredelievende idealen van '68 blijken definitief opgeborgen. Alsmear meer studenten zien als enige ideaal slechts hun diploma en zonderen zich af in een verwoede poging hun 'toekomst veilig te stellen'. De nuchtere generatie wordt zich steeds duidelijker bewust van de moeilijke tijden die hen te wachten staan na hun studentenloopbaan. Zij wapenen zich met papieren referenties om hiermee een goedbetaalde job in de wacht te kunnen slepen. Anderen neigen naar een eng soort fatalisme en overstromen dagelijks de menige kroegen waar ze hun gal en velerlei frustraties uitspugen en wegdrinken. Een vreemd allegaartje, dat nog net niet in het volle leven is ondergedompeld, en in die overgangsperiode, al dan niet overtuigend, haar ideeën in het conservatieve daglicht plaatst.

In het onlangs verschenen boek van **Helmut Gaus** onder de titel *Menselijk gedrag tijdens langdurige economische recessies* probeert deze historicus het

waardenbeeld van een maatschappij in crisis te projecteren. Hij belicht hierin enkele tendenzen die men in toenemende mate bij jong en oud, en zeker ook onder

de lauwe studentenmassa aantreft.

Eigen aan elke socio-economische crisis zijn de onzekere toekomstvooruitzichten die ware angstpsychoses en beduidend verlies aan zelfvertrouwen opwekken. In een krampachtige en machteloze poging de ganse maatschappij-ordening te behouden zoals ze is krijgen conservatieven en zelfs nostalgische impulsen terug de bovenhand. Deze aanzwellende stroom van verzet tegen verandering gelooft niet meer in het menselijk aanpassingsvermogen dat de onvermijdelijk veranderende samenleving in de toekomst mee moet helpen vormgeven.

Deze opflakkerende uitingen van onzekerheid, onmacht en ongenoegen richt op politiek vlak haar pijlen tegen de democratische instellingen die, volgens hen, de crisis niet aankunnen. Men stoert vlug op andere oplossingen: autoritaire sympathieën weergalmen steeds luider en de roep om een sterke man of een strak bewind waait door brede lagen van de bevolking.

Jongeren: nostalgie of utopie?

Jongeren raken verdeeld: de zgn. 'conservatieven' zoeken hun heil in het versterken van het gezag, in een door angst geleide poging de chaotisch lijkende maatschappelijke ontwikkelingen tot stilstand te brengen; de tweede groep, de zgn. 'progressieven' richten zich naar verrafliggende utopieën. (Daarbij mag je gerust de grote meute 'visielozen' voegen, die gelaten en tevreden de maatschappelijke ontwikkelingen ondergaan maar als eerste protesteren wanneer ze hun wekelijks aflevering van *Dallas* op TV moeten ontberen.) Beide 'irrationele' wendingen verantwoordt zich hoe langer hoe meer met emotionele motieven en met geestelijke waarden, omdat ze overtuigd raken dat zowel rationaliteit als materiële waarden hun onmacht hebben bewezen om de crisis te bezwemen. Men probeert zoveel mogelijk de angst voor de

toekomst op te lossen door de uitzichtloze werkelijkheid te verloochen en zich op fictieve surrogaatoplossingen te storten. Voorbeelden zijn er te over: toenemende jacht naar drugs en alcohol, toenemend aantal wanhoopszelfmoorden, toenemende vlucht naar Oosterse goeroes, toenemende utopische wensdromen, toenemende heimwee naar 'de tijd van toen', toenemend fatalisme en geweld in een op hol geslagen samenleving. Toch durf ik gerust stellen dat de positieve kant van de crisis-medaille juist ligt in de groeiende afkeer van vele deelgroepen en individuen tegenover de vervakkende techniciteit en a-spiritualiteit van onze rationalistische en materialistisch gedetermineerde maatschappij-ordening. Crises zijn bevorderlijk voor het cultureel en creatief gehalte van een beschaving die voor een drastische ommekeer staat. Dit belet niet dat vele jongeren wegluchten uit de realiteit en zo

Vervolg op het achterblad

Kwalitatieve universitaire expansie Deel II

Ik wil de lezer onmiddellijk met mijn stelling laten kennismaken: er moet nu alle aandacht gevestigd worden op de kwalitatieve groei en dit zelfs ten koste van (bepaalde aspecten van) kwantitatieve expansie. Een dergelijke uitspraak komt bijna uit een campagnepublicatie van een rektor-kandidaat tijdens de verkiezingen, maar ze is, rekening houdende met de budgettaire toestand evident.

De vraag is in feite, zoals bovenstaande tussentitel laat vermoeden, of er nog kwalitatieve groei mogelijk is, indien de Nationale Overheid besluit substantieel te besparen op de universitaire kredieten. Het antwoord hierop is m.i. zeer duidelijk: een daadwerkelijke vermindering van de toelagen aan de universiteiten en van de kredieten die de Overheid voor onderzoek ter beschikking stelt via de verschillende 'ondsenzal de kwaliteit van het universitaire onderwijs schaden!

Het feit dat de kosten van de universitaire activiteiten stijgen (zij het afhankelijk van de index voor wat betreft de personeelskosten, zij het afhankelijk van de waardeverhouding Belgische frank - vreemde valuta voor wat betreft de aankoop van onderzoeksmateriaal en internationale publikaties) enerzijds en de konstatatie data de overheidstoelagen onvoldoende geïndexeerd worden anderzijds, nopen de universiteit ertoe het roer om te gooien en elke kwantitatieve uitbreiding van haar activiteiten te stoppen ten einde een kwalitatieve expansie meer mogelijkheden te bieden.

De periode van de universitaire expansie, meer bepaald deze van de capaciteitsuitbreiding van het universitaire net door de oprichting van nieuwe instellingen heeft een enorme claim geleid op de universitaire budgetten vanuit Nationale Opvoeding. De installatie van nieuwe universitaire instellingen en de uitbreiding van onderwijsmandaten, iets dat resulteerde in een algemene expansie van het eerste cyclus (kandidatuurs) onderwijs, imple-

menteerde in de zestiger en begin zeventiger jaren een universitaire netwerk van het type 'in iedere provincie een universiteit'.

Zonder evenwel afbreuk te doen van de positieve aspecten van de spreiding van de kandidaturen, moet gesteld worden dat het patroon van de universitaire expansie een typisch Belgisch patroon is: opgesteld volgens de alom gekende en nog steeds vigerende kommunautaire en ideologische compromiswerkwijzen!

De kleine universitaire kampussen laten evenwel toe experimentele en vooruitstrevende pedagogische werkwijzen te hanteren, hetgeen men bijvoorbeeld in Kortrijk als positief evalueert. De afwezigheid van de zgn. massificatie in het kandidatuursonderwijs laat inderdaad toe speciale aandacht te besteden aan de onderwijsvorm. Als tweede voordeel moet men ook opmerken dat er een 'interpersoneel' klimaat heerst dankzij de kleinschaligheid. Een vorm van demokratisering binnen de universiteit zelf.

Beide voordelen van de kleine kandidatuurskampussen zijn m.i. geen exclusief gevolg van de geografische spreiding van de kandidaturen. Zij vinden hun oorzak in de kleinschaligheid en dit kan evenzeer gerealiseerd worden aan de grote universiteiten. De oprichting van lokale deelkampussen en de splitsing van overbevolkte studiejaar zijn twee methoden om te streven naar kleinschaligheid en om de mogelijkheid te scheppen vermelde voordelen van kleine kampussen te bekomen.

Een ander argument voor de universitaire expansie, n.l. dat men hierdoor meer studenten kan aantrekken naar de hogere studis door de universiteiten naar de studenten te brengen, vind ik een weinig waardevol argument. Hoewel dit tijdelijk wel effect heeft gehad, zou men hetzelfde en zelfs meer bekomen hebben met een degelijk studiefinancieringsstelsel. Het zou ook minder duur geweest zijn!

Omdat de voordelen van de kandida-

tuursuniversiteiten in principe ook realiseerbaar zijn aan de grote universiteiten weegt dit niet op tegen de infrastrukturele- en werkingskosten die de kleine universiteiten met zich meebrengen. Ik pleit evenwel niet voor een afbraak van de kleine universiteiten zoals het LUC, KULAK en dgl. Waar ik wel voor pleit, is dat deze kandidatuursinstellingen geen mogelijkheid krijgen voor het inrichten van tweede cyclusonderwijs. Het is immers ook zo bepaald bij de oprichting van deze universitaire instellingen. De Nationale Overheid mag echter in de toekomst nooit toegeven aan kommunautaire of politieke druk om deze maatregel ongedaan te maken, want het komt de kwaliteit van de universitaire vorming op niveau van tweede en derde cyclus en van het wetenschappelijk onderzoek ten goede wanneer dit gekoncentreerd blijft in kernen en geografisch niet versnipperd wordt!... het is ontgensprekelijk goedkoper!

Verder ben ik ook afstandig t.o.v. de inrichting van nieuwe eerste cyclusprogramma's aan de kleine universiteiten omdat de marginale opbrengst (i.e. de bijkomende studentenaantallen) niet zal opwegen tegen de marginale kosten (i.e. de bijkomende personeels-, werkings- en infrastrukturele kosten). Dit te meer omdat de kans klein is nog nieuwe studenten aan te trekken t.g.v. het gebrekkige studiefinanciering: men kan hoogstens nog studenten 'afsnoppen' van een naburige universiteit.

In ieder geval zal het verschijnsel dat men op zgg. 100 km vijf universiteiten tegen komt (iets dat zijn oorzaak vindt in de politiek gekleurde universitaire expansie, de toekomstmogelijkheden van de universiteiten sterk beperken.

Ook de inrichting van nieuwe tweede cyclus - en volledige onderwijsprogramma's dient te worden afgeremd. Dat wil zeggen, ten minste de manier waarop dit tot nu toe gebeurde, n.l. door iedere universiteit afzonderlijk. Men dient te streven naar interuniversitaire samen-

werking. De inrichting van programma's die een eerder kleine studentenpopulatie kennen, maar waarvoor de Nationale Overheid een relatief hoge subsidiering voorziet-ik denk hierbij o.a. aan diergeneeskunde en informatika-zouden op een dergelijke wijze moeten georganiseerd worden.

De Vlaamse universiteiten beschikken over een lichaam om dit mogelijk te maken: in 1976 richtte de Kultuurraad (nu de Vlaamse Raad) de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) op. De bedoeling was door permanent onderling overleg gestalte te geven aan de interuniversitaire samenwerking. Gebrek aan politiek wil bij de universiteiten - zij het rijks- zij het vrije- heeft ervoor gezorgd dat de VLIR op dit vlak nog geen resultaat geboekt heeft! Een stagnatie in de universitaire financiering zal hopelijk de instellingen bewegen tot konstruktieve samenwerking.

Hetzelfde kan gesteld worden voor wat betreft het wetenschappelijk onderzoek. Interuniversitaire samenwerking zal ongetwijfeld de kwantitatieve kosten drukken en het kwalitatief niveau ervan doen toenemen. Het is immers ondenkbaar dat binnen een bepaalde discipline aan alle universiteiten toponderzoek gevan het bestaand potentieel aan navorsers, 'know-how' en middelen verhindert inderdaad sterk de mogelijkheden om spitsonderzoek te bedrijven aan de universiteiten, laat staan om onderzoek te doen dat konkurrentieel is met de research in de industrie. Ik ben er daarom van overtuigd dat een intensievere interuniversitaire samenwerking het enige middel is om het niveau van het onderzoek aan onze instellingen op te drijven.

Binnen een universiteit kan men ook kwantitatief inkrimpen om op die manier kwalitatief uit te breiden. Denk maar aan de integratie van onafhankelijke laboratoria die werkzaam zijn in dezelfde disciplines. Is het m.i. bijvoorbeeld wenselijk vier scheikunde labo's in één uni-

versiteit te hebben? Kan dit niet beter gebeuren binnen éénzelfde infrastructuur met onderscheiden units? Interdisciplinaire samenwerking tussen verschillende labo's zal ongetwijfeld de kwaliteit van de research ten goede komen. Voor spitsonderzoek zoals bijvoorbeeld in de micro-biologie, is het zelfs onontbeerlijk.

Hetzelfde kan men ook stellen voor de onderwijsprogramma's. Is het m.n. nog wenselijk om onafhankelijke studierichtingen met een zeer klein aantal studenten in stand te houden? Zou het niet beter zijn, zowel wat betreft de kosten als wat betreft de kwaliteit van de vorming, bepaalde st udierichtingen te integreren met behoud van een ruime studieuzemogelijkheid?

Men kan binnen de universiteit zoals de KUL ook nog de vraag stellen naar de allokatie van de middelen. De verdeling van de werkingskredieten tussen de fakulteiten en de departementen (die gebeurt op basis van personeelsomkadering en studentenaantallen, dient vermindert te worden. Ik denk dat de politiek die gevoerd wordt met het KUL- Onderzoeksfonds moet uitgebreed worden. De selectieve politiek die voorziet in toelagen voor goede onderzoeksprojecten is te verliezen boven de vigerende verdeel-sleutelwerkwijze, die toelaat dat een afdeling met veel personeel veel geld krijgt maar geen wetenschappelijke resultaten voortbrengt, en dat een wetenschappelijk sterk actieve afdeling met slechts enkele professoren het met weinig middelen moet stellen.

EPILOOG

Wanneer de Nationale Overheid eendaags beslist substantieel te besparen op de universitaire toelagen, gaan de universiteiten een moeilijke tijd tegemoet. Reorganisatie en rationalisatie van de universitaire activiteiten, die ervoor moeten zorgen dat er met relatief minder middelen een grotere wetenschappelijke efficiëntie behaald wordt, zijn m.i. dan de enige mogelijkheden voor de instellingen willen ze hun opdrachten blijven uitvoeren.

Een ver doorgedreven besnoeiing van de kredieten die een kwalitatieve groei onmogelijk zou maken, legt een hypothec op het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek zoals dat gebeurt aan de universiteiten. Het legt dan ook een hypothec op de gemeenschap, omdat voor de te ontwikkelen wetenschap, kennis en technologie, hoger onderwijs en onderzoek onontbeerlijk zijn.

De universiteiten hebben een belangrijke opdracht voor zich liggen. Zelfs zonder budgettaire besnoeiingen dienen de Academische Overheden te streven naar een kwalitatieve opwaardering van de activiteiten aan hun instellingen. Binnen de universiteiten en met de andere universiteiten samen moet men streven naar interdisciplinaire en interuniversitaire samenwerking. De universiteiten moeten hun nut en noodzaak aantonen tegenover de gemeenschap. Een efficiënte en kwalitatief hoogstaande werking-zelfs met de beperkte ter beschikking gestelde middelen - is dan ook een garantie dat de universiteiten door de Nationale Overheid niet monddood worden gemaakt!

Jan Sempels

De Student (wordt vervolgd)

WEER EEN ANDER

TER VERVOUDELIJING: DIT IS GEEN STUDENT MAAR EEN PROFESSOR. ENKELE ALGEMENE KENMERKEN VAN PROFS ZIJN:

Louis Ferron is één van de weinige goede romanschrijvers die in de zeventiger jaren gedebuteerd hebben in ons taalgebied. In Nederland wordt hij door de meeste critici als een "grote" beschouwd (het tijdschrift *Bzzletin* wijdde aan hem in november '80 een volledig nummer), maar hier in Leuven schijnt nog zo goed als niemand hem te kennen. Ferron is eerst en vooral de auteur van een zevental bizarre "historische" romans: *Gekkschener* (1974), *Het stierenoffer* (1974), *De keinsnijder van Fichtenwald* (1975; kreeg de Multatuliprijs), *Turkenvipers* (1976), *De gallsische ziekte* (1977), *De ballade van de beul* (1979) en *Plicht!* (1981).

Verder heeft hij nog een bundel essays op zijn naam staan, twee onvindbare gedichtenbundels en een nogal blasfemisch libretto voor een "alternatieve" Mattheuspassie.

Louis Ferron overtreft in inzicht en conceptie al die egocentrische klaagzangers die zijn schrijvende tijdgenoten zijn. Ook hij verdiept zich in romantisch individualisme, en ook hij zoekt naar een manier om zich recht te houden in deze chaotische wereld. Maar hij doet dat op een maar die totaal afwijkt van de in de zeventiger jaren gangbare. Meer nog, Ferrons manier van romanschrijven is in de hedendaagse Nederlandse letteren volkomen uniek.

Louis Ferron dompelt de lezer onder in de waanzin van een kitscherig-romantische en aan het kwaad gewijde (bijna altijd Duitse) maatschappij, en hij ontmaskert ons hysterisch verlopemde bestaan als een goedkope poppenkast. Door van zijn romans *erlf poppenkast* of "grand guignol" te maken.

Ferron neemt in zijn boeken de afgelopen honderd jaar onder de loep, maar met een kwaadaardige grijns neemt hij een loopje met de geschiedenis. In zijn boeken treden historische figuren op onder een schuilnaam, of ze doen dingen die we van hen nooit hadden durven verwachten. In *Turkenvipers* worden Beethoven en de krankzinnig geworden Schubert verenigd met Freud, die, gehuld in een lange cape, in Wenen loopt te leuren met geheimzinnige filmstrookjes. In *De keinsnijder van Fichtenwald* worden de onthutsende belevissen verteld van een buitenaar die tijdens W.O. II verblijft in een concentratiekamp, maar die aan het eind van het boek wel eens nooit bestaan zou kunnen hebben: misschien is hij alleen maar een "afsplitting" van de zieke geest van de kampdirecteur die door waanzinnige gebeurtenissen te verzinnen zijn eigen schuldgevoelens van zich afschuift.

Ballingschrijver

Ferrons voornaamste thema's zijn: de pathetische onechtheid van het bestaan, waarin alles illusie is, de fascistische drang naar macht die leeft in ieder mens

en het zoeken naar een manier om aan de werkelijkheid te ontstijgen. Hij maakt op een virtuoze wijze gebruik van ironie en cynisme, hij schrijft (heel on-hollands) in een lekker geëxalteerde, pathetische stijl, hij is een late nazat van de Duitse romantici, en al zijn romans worden verteld vanuit het standpunt van de underdog, de "kleine man", de mislukkeling die zich wanhopig probeert recht te houden in zijn omgeving, maar steevast ten onder gaat.

Nadat ik, op drie maanden tijd, het hele werk van Ferron grondig had uitgepluisd, ontmoette ik de schrijver bij zijn thuis in Haarlem. Dat was op 19 december 1981. Uit ons gesprek volgen hier enkele fragmenten, die in uitgebreide versie al verschenen in 't *Germaantje*, nr. 4.

Veto: Meneer Ferron, u houdt zich, op één uitzonderingetje na (*De ballade van de beul*, dat in Amerika speelt) altijd bezig met de geschiedenis van duitstalige landen. Waarom probeert u het ook niet eens met de Nederlandse geschiedenis? Vindt u die onbelangrijk of oninteressant?

L.F.: Nee, onbelangrijk vind ik hem niet. Geen enkele geschiedenis is onbelangrijk, denk ik. Maar ik heb het gevoel dat de duitstalige geschiedenis in het geheel van onze Westerse samenleving een fundamentele plaats inneemt dan de Nederlandse. Het is toch een soort ruggegraat, bijna, van onze Westerse ontwikkeling. Frankrijk natuurlijk ook, en Engeland, in zekere zin ook, maar ik heb voor Duitsland gekozen omdat ik om bepaalde redenen meer affiniteit heb met die cultuur.

Veto: Maar U denkt er dus niet aan om ook eens ooit een boek in Engeland te laten spelen?

L.F.: Nee, in Engeland helemaal niet, want ik begrijp de Engelsen niet zo goed, en ik heb de pretentie dat ik de Duitsers iets beter begrijp. De Fransen staan, wat dat betreft, ook een beetje te ver van me af. In zo'n geval zou ik het liever nog eerder in Nederland laten spelen.

Veto: Hoe bent u er dan voor het eerst bij

Een gesprek met Louis Ferron

«Ik wil b

gekomen om het soort romans te schrijven dat u schrijft, in die omgeving, over dat soort feiten?

L.F.: Er is een periode geweest waarin ik uitsluitend Duitse literatuur las, en uitsluitend boeken over Duitse geschiedenis. Ja, dan kom je er vanzelf wel toe. En ik heb altijd het gevoel gehad dat Duitsland mijn alternatieve vaderland is. Om dat alternatieve vaderland gestalte te geven, bouw je het om je heen, in de vorm van boeken. Een soort ballingschrijver blijven, die pas hartstochtelijk over zijn eigen vaderland begint te schrijven als hij er niet woont. Het is best mogelijk dat als ik in Duitsland zou gaan wonen, dat ik dan over Nederland zou gaan schrijven.

Steeds zwartgalliger...

Veto: Een Duits auteur, Martin Walsler, heeft in een opstel getiteld *Wer ist ein Schriftsteller* de vraag beantwoord op de volgende manier: Diegene die zich schrijvend verandert. Zou u dat ook op uzelf kunnen toepassen?

L.F.: Jaa... dat denk ik wel, dat je al schrijvende je houding ten opzichte van de wereld om je heen probeert te verklaren, en terwijl je daarmee bezig bent, zie je je plaats in die wereld voortdurend veranderen. Dat houdt in zeker opzicht natuurlijk ook in dat je daar zelf door verandert. Al schrijvende verander je je opvattingen t.a.v. jezelf, dat ervaar ik soms wel heel erg. Sinds ik schrijf, bespeur ik met name ook aan mezelf dat ik pessimistischer ben geworden.

Je hebt ook wel schrijvers die menen dat schrijven een soort psycho-analyse is. Dat element zit er bij mij ongetwijfeld ook wel in. Een psycho-analyse houdt dan in dat je beter zou worden dan je voordien was, hè, nou ja, ik weet niet wat "beter" is, je kunt ook "slechter" worden. "Slechter dan tussen aanhaalingstekens. Maar veranderen doe je zondermeer al, ja.

Veto: U drijft die verandering dan misschien wel heel bewust een zekere richting op. Want al uw romans kunnen wel worden beschouwd als een voortborduren op éénzelfde patroon, en dit is u ook wel eens door sommige critici verweten.

L.F.: Ik heb de indruk dat dat niet als verwijf gebruikt mag worden, want ik denk dat alle schrijvers in wezen over hetzelfde thema schrijven, steeds vanuit een andere invalshoek. Ik zal ook wel altijd over hetzelfde schrijven, alleen met dit verschil dat ik vermoedelijk steeds zwartgalliger zal worden. (*grinnikt*) Kijk, ik heb een soort van historisch romanschrijven ontdekt waarmee ik mijn eigen, persoonlijke beeldingswereld op een afstand houd. Maar ik denk dat ik die nu steeds dichterbij haal. Ik begin meer en meer te putten uit mijn privé-ervaringen en belevenissen. Dat maakt me ook al niet vrolijker.

Veto: U put toch ook voornamelijk uit uw eigen gedachten. Want uw eerste vier romans waren nog heel sterke werelden van fictie, maar in uw laatste, *Plicht!*, is het verhaal toch veel minder belangrijk. Het staat helemaal vol met overpeinzingen. Het is bijna een filosofisch werk.

L.F.: Nou ja, quasi-filosofisch, hoor, heel nadrukkelijk quasi-filosofisch, want die hoofdpersoon uit *Plicht!* haalt alles uit boeken vandaan, dat kun je ook heel duidelijk merken. Er is geen enkele oorspronkelijke gedachte, alles is geleend. Maar goed, ik denk dat 9/10 van alle mensen het met geleende gedachten moet doen. Maar ik heb inderdaad de neiging om steeds dichterbij mijn eigen opvattingen, mijn eigen ervaringen en opvattingen toe te schrijven. Het verhaal op zich begint me steeds minder te interesseren.

Veto: En de beschouwingen van uw personages wisselt u af met sfeerschepingen.

L.F.: Sfeerschepingen is het goede woord, ja. Ik geef de toon aan waarop iets gelezen moet worden, of ik ironiseer wat er gedacht of overwogen wordt.

Veto: Met natuurbeschrijvingen bijvoorbeeld.

L.F.: Dat heeft te maken met het feit dat ik erg beïnvloed ben door de negentiende-eeuwse romantische schrijvers die nogal wat natuurbeschrijvingen in hun

werk deden. Want de natuur is de spiegel van de ziel, nietwaar? Maar goed, ik grijns daar nou al bij, want ik probeer het verschijnsel van de natuurbeschrijvingen ook te ironiseren. Ik wil mijn waardering ervoor tot uiting brengen, maar ik gebruik het tevens heel duidelijk als ironisch stijlmiddel.

Eén groot teaterstuk

Veto: In *Gekkschener* maken de Duitse keizer en de componist Wahler een nogal gevaarlijke rit per koets, door de bergen. Waarschijnlijk omdat ze voortdurend "op de rand willen leven"?

L.F.: Dat zal het ongetwijfeld wel zijn, en wat daarbij komt is een puur historisch gegeven, namelijk dat Ludwig II graag in een koets door het Beierse landschap mocht jakkeren, als hij een beetje malende was. Zo'n gegeven krijgt in het verhaal wel een soort symboolwaarde, maar in oorsprong is het een heel nuchter iets.

Veto: Er zitten in uw boeken veel van die elementen waarvan ik me afvraag of er ook iets anders achter gelezen kan worden. Omdat bij u zoveel dingen dubbelzinnig zijn. Niets is wat het lijkt.

L.F.: Het is ook heel nadrukkelijk de bedoeling, hè, dat je verstrikt raakt in een web van bijbetekenissen en symbolische betekenissen. Dat effect probeer ik heel bewust op te roepen. Vaak staan er in het boek meer betekenissen dan ik zelf bedoeld heb. Als je een aantal gegevens op papier zet, en je trekt daar bewust een paar verbindingslijnen tussen, dan laat je tien andere verbindingslijnen liggen. Ik vind het wel leuk als de lezer die dan oppakt.

Veto: In sommige van uw boeken hebt u taferelen verborgen, waarvan u zelf zegt dat ze u aan schilderijen doen denken. Het personage Kunz, uit *Turkenvipers*, wordt bijvoorbeeld op een gegeven moment beschreven als de "arme dichter" van de schilder Spitzweg.

L.F.: In al mijn boeken komen personen voor die uit de literatuur zijn gestolen of uit de beeldende kunst. Het is niet noodzakelijk om het te weten als je het boek wil begrijpen, maar als je het weet, maakt het de boeken wel grappiger. Zo'n boek moet ook op zichzelf kunnen staan, maar anders is het te zwak. Het gaat bij mij ook niet altijd om de directe verwijzing naar iets, maar het is vaak meer een verwijzing naar het onderbewuste. Alle symboliek die in Duitsland is gebruikt, die ligt ook opgeslagen in het onderbewuste van de Hollander.

Veto: U leent nogal veel uit boeken en geschriften, maar het is voor het eerst in *Plicht!* dat u dat met echte voetnoten doet.

L.F.: Dat was maar een flauw plagerijtje, hoor. Er waren critici die me verweten dat ik zo pedant was te menen dat alle

lezers wel wisten waar mijn "ontleningen" vandaan kwamen. Ik dacht: nou, dan krijg je je zin, zal ik er voetnoten bijzetten. Dan kan iedereen het nagaan als hij dat wil, Wat je dan weer het verwijf geeft dat dat dan ook weer pedant is, een roman met voetnoten. Zo is het ook nooit goed! Maar het was niet meer dan een grapje. Bovendien heb ik gebruik gemaakt van de mogelijkheid in die voetnoten zelf een soort commentaar op de tekst te geven. Commentaar van de schrijver op de ik-persoon, dat was natuurlijk een bijkomende mogelijkheid.

Veto: U hebt ooit eens gezegd dat u in uw romans probeert werkelijkheid en fictie zwendend te houden. Wat wil u daarmee bereiken?

L.F.: Dat heeft te maken met mijn opvatting over het leven als één groot teaterstuk. Een idee wat je bij zeventiende-eeuwse filosofen nogal eens tegenkomt. Dat de werkelijkheid helemaal niet bestaat, dat het alleen maar inbeelding is van onze zintuigen. De dingen bestaan alleen bij de gratie van ons gehoor, onze gezichtszin, onze reukzin... Dat vind ik een heel uitdagende opvatting, waar ik wel wat voor voel. Omdat het ook een beetje mijn negatieve kijk op de wereld aangeeft. Dat de wereld maar teater is, dat het allemaal maar flauwekul is. En als je dood bent, dan heeft het nooit bestaan ook. Om die opvattingen te benadrukken, maak ik voortdurend een verweving van de zogenaamde werkelijkheid met de fictieve werkelijkheid van de film, van literatuur, van kunst in het algemeen. Ik ben er me ook voortdurend van bewust dat een boek, in de ik-vorm geschreven, maar een kwasi-verslag is van de werkelijkheid. Daarom weet mijn ik-figuur dat hij ook maar een figurant in

kultuurleven

KL

maandblad voor
cultuur en
samenleving

biedt aan:

dossiers aan studentenprijs van 80 fr.

alternatieve geneeswijzen
boeknummer
cultuurverschuivingen?
ateïsme
brrr... ussel een diepvriesartikel?

Te verkrijgen bij Kultuurleven,
Ravenstraat 112, 3000 Leuven, 016/22.92.22

Best klassiek worden»

een boek is. Terwijl hij vertelt probeert hij de illusie te wekken dat wat hij meemaakt en ziet echt is, maar tegelijkertijd besef hij dat het door een ander persoon geschreven wordt.

Fascisme

Veto: Blijft het fascisme nog altijd een obsessie van u?

L.F.: Ja, ik denk dat ik daar nooit van kom, al zou ik mijn roman op Mars laten spelen. Het fascisme is het hoofdonderwerp van mijn boeken. Ik heb toch sterk het gevoel (een beetje monomaan misschien, maar kat kan voor een schrijver er geen kwaad) dat het doen en laten van alle mensen door bepaalde fascistische impulsen wordt gestuurd. Ik geloof er heilig in, dat het zo is.

Veto: Uw grote leermeesters zijn dan ook Nietzsche en Freud.

L.F.: Dat kun je niet ontkennen. Kijk, ik geef geen cent voor de Freudiaanse wetenschap. Dat vind ik pure flauwekul. Maar wat ik bij Freud wel aardig vind, is dat hij de schrijvers een methode heeft gegeven om hun symbolenwereld en hun metaforenwereld uit te diepen. Ik maak veelvuldig gebruik van Freudiaanse verwijzingen en Freudiaanse grappen. Hetzelfde verhaal kun je ongeveer over Nietzsche vertellen.

Nietzsche heeft bepaalde manieren van denken blootgelegd, die voordien misschien ook al bestonden, maar nooit zo manifest zijn geworden. Met name zijn hevige verzet tegen het christendom. Terwijl hij in alle opzichten een geboren christen was. Dat heeft mij gefascineerd, en die merkwaardige

L.F.: Niens is de tegenvorm van de macht, hè. En al mijn boeken gaan toch een beetje over macht. Hoe je die moet bereiken, of hoe je ertegenaan kunt leunen. Hoe lekker dat is, of hoe gevaarlijk juist. Ze gaan over macht en heersen, maar ook over dienen. Het één is ondenkbaar zonder het ander.

Pathos

Enkele constanten in de werken van Louis Ferron zijn; corrupte leden van de adel en de hogere burgerij, pathetische kunstenaars die 'onzegbaarheden' proberen uit te drukken, naar hysterie neigende dames die deze kunstenaars achtervolgen, slimme profiteurs uit de lagere volksklassen, en sluwe charlatans die zich meestal uitvegen voor vriend van de (ten onder gaande) hoofdpersoon.

Ferron's houding t.o.v. vrouwen is ook nogal merkwaardig.

L.F.: Een beetje erg dubbelzinnig, mag je wel zeggen. Het is overromantiseerd, of het is cynisch en bot, hè. Normaal, zoals het hoort, dat zul je in mijn boeken niet tegenkomen.

Veto: U houdt ook van grote slapstick-scènes, waarin alle personages op hol slaan.

L.F.: Hoe treuriger de onderwerpen zijn waarover je schrijft (en mijn onderwerpen zijn zonder uitzondering treurig), des te meer heb je de neiging om het in de ridicule te trekken, ook ter bescherming van jezelf natuurlijk. Iedere schrijver moet een afstand tot zijn werk houden, denk ik, anders wordt hij er gek van.

Veto: Er is een *Kritisch Literatuur Lexicon* op de markt. Daarin wordt over u gezegd dat u het adagium van de authenticiteit ingeruild hebt voor een geëxalteerde, pathetische en soms gepoederde stijl.

L.F.: Zo! (lacht) Exaltatie kan natuurlijk ook een mate van authenticiteit inhouden. Fe ruit je authenticiteit toch niet in als je extatisch bent! En ik kan niet ontkennen dat ik extatisch ben, ik vind dat leuk. Stijlfiguren! Gepoederd schrijven, mooischrijven, dat doe ik vaak heel nadrukkelijk. Maar dat heeft ook te maken met het feit dat ik als schrijver heel bewust ben van het feit dat ik een ambacht uitoefen. Dat ik dan ook de diverse kanten van het ambacht probeer aan te tonen in het schrijven zelf. Heel nadrukkelijk laten merken aan de lezer, dat wat je leest geen imitatie is of vervalg van de werkelijkheid, maar dat het geïnterpreteerde werkelijkheid is, een door de mens geconstrueerd kunstwerk, met alle kunstmatige aspecten vandien.

Veto: U bent geëxalteerd en lu voelt zich ook aangetrokken tot mystiek. Zo hebt u ooit een roman beloofd over Teresa van Avila.

L.F.: Ik denk dat dat nu in aankomst is. Nog niet meteen mijn eerstvolgende boek, maar ik heb wel voor mezelf het gevoel dat het meer en meer die kant op gaat. Misschien moet je dat vergelijken met de ontwikkeling van van het Reve. Die is ook een hele mystieke kant op gegaan, al heeft ie het dan maar over jongetjes... Kijk, je merkt die exaltatie nu al op in mijn boeken. Als je dat koppelt aan het feit dat ik steeds meer op mezelf betrokken begin te schrijven, dan is het niet onmogelijk dat je bij de pure mystiek uitkomt, op het laatst, dat zou me niet verbazen.

Veto: Wanneer u aan het schrijven bent, hebt u dan soms de indruk dat u echt niet meer kunt stoppen, dat het er allemaal zomaar uitvloeit?

L.F.: Ja, maar dan hou ik op! Want achteraf valt het vaak tegen. Bovendien moet je de spanning ook op-p-ii houden. Je kunt beter ophouden als je in de hoogte van een spanningsboog zit, dan kun je er de volgende dag op doorgaan. Terwijl, als je doorwerkt tot je uitgeschreven bent, dan moet je het op dat dieptepunt de volgende dag weer helemaal gaan optrekken. Ik heb de ervaring dat je beter kunt ophouden op het moment dat je net lekker bezig bent. Ik streef ernaar om een bepaald aantal woorden per dag te schrijven. Dat haal ik niet altijd. Vaak doe je maar de helft, en soms ook maar een kwart. Een andere keer doe je iets meer, maar een

gemiddelde probeer ik per dag te behouden.

Veto: En als u de *first draft* helemaal af hebt, komt dan het vervelende werk?

L.F.: Ja, dan moet je er literatuur van maken, hè. Daar kruip minstens evenveel tijd in. Dan lees ik het allemaal hardop door, dan luister ik hoe de zinnen klinken, of ze lopen... Ik heb de neiging tot het maken van hele lange zinnen, vaak, en daar tussendoor weer juist hele korte, dus ik heb een eigen ritmiek, die niet iedereen opvalt, maar die er wel degelijk heel sterk inzit. Misschien moet je zeggen *metriek*. En daarvoor moet je het hardop voorlezen, bijna.

Veto: U doorspekt dan ook uw regels met hier en daar een verheven uitroep.

L.F.: Dat doe ik soms voor het echte effect. Dan denk ik van 'Hee, deze zin is te ernstig, dus daar moet een soort ironisering achter'. Maar soms heeft het ook geen andere reden dan dat ik het gevoel heb dat de metriek niet goed zit. Dan komt er een woord tussen, waarvoor je zou zeggen 'Ja, maar dat hoeft er toch niet perse te staan'. Er wordt mij wel eens verweet dat ik een te overdadige

schrijver ben. Maar ik zie de literatuur als een soort muziek. Daar zitten ook veel overbodige nootjes in. Nou ja, echt overbodig zijn ze niet, maar voor de muzikaliteit van het verhaal vind ik ze nodig. Dat valt wel tamelijk barok uit.

Ik wil best klassiek worden

Veto: Hebt u de bedoeling om boeken te schrijven die blijven rechtstaan, die over honderd jaar nog in de literatuurgeschiedenissen voorkomen?

L.F.: Ik zou liegen als ik dat ontken, natuurlijk. Ik wil dat misschien wel heel nadrukkelijk. Vandaar ook mijn spel met de traditie, vooral met de negentiende-eeuwse traditie; tamelijk nadrukkelijk om aan te tonen dat ik daarbij hoor en in dat rijtje wil passen. Ik wil best klassiek worden. Ik denk dat er tegenwoordig een hoop schrijvers zijn, die dat geen bal kan schelen. Dat vind ik terecht hoor, als ze van dat standpunt uitgaan. Maar ik wil het wel.

Veto: Wat vindt u van uw generatiegenoten? Neem nou een schrijver als Maarten 't Hart, die toch in veel opzichten uw tegenpool is?

L.F.: Ik vind het een heel aardige jongen. Wat moet ik er verder over zeggen? Ik mag hem erg graag. Ik vind het zo makkelijk om zo'n man af te kraken, wat je dan nogal eens hoort gebeuren, en ik heb die neiging niet zo sterk, hoor. Het heeft niet eens zo veel te maken met mijn eigen appreciatie van zijn werk, maar ik heb bewondering voor iedereen die schrijft, omdat ik weet hoe moeilijk het is. Ik heb niet zo gauw de neiging om te zeggen 'die vent schrijft rommel' of 'dat is troep', want ik weet dat iedereen die een boek heeft geschreven, daar hard aan heeft gewerkt. Die is door zeven van ellende gegaan, en daar heb ik alle bewondering voor. Mijn particuliere bezwaren tegen een schrijver zijn nauwelijks interessant, want als lezer is mijn mening niet meer waard dan die van een andere lezer. Mijn mening als schrijver doet er verder niet zo toe. Want mijn mening als schrijver komt in mijn eigen boeken terecht. Als ik bepaalde auteurs heel mooi vind, dan verwerk ik ze in mijn romans. Ik vind het niet de moeite waard om letters vuil te maken aan schrijvers die ik niet mooi vind. Die bestaan dan maar niet. Ik vind het volstrekt zinloos om uit te gaan leggen waarom ik ze leuk vind.

Veto: Ik heb het ook altijd zo raar gevonden dat de critici dat zo graag doen.

L.F.: Ik vind het een beetje parasitisme waar die mensen mee bezig zijn. Zelf zijn ze niet in staat om een roman in elkaar te zetten, maar ze kunnen o zo grappig andermans boek afkraken, en worden er vaak nog heel beroemd mee ook.

Veto: Er wordt wel eens beweerd dat alle literatoren gefrustreerde schrijvers zijn.

L.F.: Dat zou best kunnen, ja. Het is makkelijk om in een roman of een gedicht aan te geven wat er niet aan deugt, maar het zelf beter doen, dat is een andere zaak!

Jos Vos

VAN VRIJDAG 19 TOT DONDERDAG 25 FEBRUARI

Alle dagen
Vert.: 13.50 en 19.50 u.
Film: 14.05 en 20.05 u.
-Who finds a friend, finds a treasure-
TERENCE HILL en **BUD SPENCER**
voor de tweede week in de Rex!

Alle dagen
Vert.: 16.00 en 22.00 u.
Film: 16.15 en 22.15 u.
Endless Love
Met **BROOKE SHIELDS**; een film van **Franco Zeffirelli**

Alle dagen
Vert.: 18.10 en 24.10 u.
Film: 18.20 en 24.20 u.
-Julchen und Jettchen-
De verliefde apocriestersdochter

kromme manier van redeneren die Nietzsche daardoor hanteerde, die literair gezien heel mooi was, maar wetenschappelijk gezien nauwelijks hout snijdt... Nietzsche heeft geen verifieerbare uitspraken gedaan, dus je mag hem nauwelijks een wetenschapper noemen. Maar literair gezien vind ik hem enorm interessant. Het leuke van de literatuur is tenslotte dat je alles mag dat in de wetenschap verboden is. Maar toch heb ik het gevoel dat kunstenaars en wetenschapsmensen ergens om zoek zijn naar dezelfde dingen.

Veto: U blijft maar schrijven over onderdogen en mislukkelingen. Zou u nooit eens een boek kunnen schrijven vanuit een ander standpunt? Bijvoorbeeld Duitsland rond de eerste wereldoorlog door de ogen van een Berlijns dadaïst.

L.F.: Ik ben bang dat het dan toch weer op hetzelfde uitkomt. Dan wordt zo'n persoon misschien wel een hele geslaagde dadaïst, maar als mens wordt hij dan toch weer een kreupel wrak. Wolgens mij zit er in de ziel van ieder mens een mislukking, en dat is precies wat ik probeer bloot te leggen. Zelfs de ogenschijnlijke succesmensen, daar zou ik ook weer een soort mislukkelingen van maken.

Veto: Uw personages hebben meestal nogal een merkwaardige neiging tot dienen. De verteller in *Plicht!* is een knecht.

zij is 15, hij 17... een ontstellende verliefdheid

een KEITH BARISH-DYSON LOVELL productie

ENDLESS LOVE
EEUWIGE LIEFDE...

een film van **FRANCO ZEFFIRELLI** met **BROOKE SHIELDS** (Romeo & Juliet) **MARTIN HEWITT** (The Blue Lagoon)

SHIRLEY KNIGHT · **DON MURRAY** · **RICHARD KILEY** · **PENELOPE MILFORD**
met de Hitsong **ENDLESS LOVE** van **DIANA ROSS!** · Soundtrack **PHONOGRAAM**
EXCELSIOR

EEN VRIEND IS EEN SCHAT WAARD!

Doef samengevat: laatste kreten van een ex-cinemastad

Deel 1: Macht en onmacht van Jean Public

De Simplistische Gedachte achter het opzetten van een driedelige mammoetreeks over wat er zoal reilt, zeilt en verzuipst in de Leuvense filmwereld is: pogen de *Objectieve Waarheid* te achterhalen. Daartoe hebben wij onszelf verwaardigd de standpunten te aanhoren van de achtbare heren Dijk en Rastelli (directeurs van respectievelijk Rex en Studio) en van het 'alternatief filmcollectief' De Andere Film (D.A.F. voor de vrienden). Het door ons opgehangen beeld wordt zo objectief mogelijk maar vooraf dient toch duidelijk gesteld te worden, dat de door ons in de gesprekken verworven achtergrond tot een geheel is verwerkt waar ook onze hoogstpersoonlijke kijk op film en filmprogrammatische doorheen gespekt is. Gelukkig valt die privé-visie geenszins samen met die van één der betrokken partijen, wat de nagestreefde Objectiviteit alleen maar ten goede kan komen. Men moet van ons dan ook géén analyses verwachten die zich (veiligheidsshalve) aansluiten bij de publieke misvatting die Rastelli in het wereldje als de grote zondebok afschildert. Dijk als bok (Sexy Remy = Schande) en D.A.F. als het kaf tussen al het koren overhoudt. Wél scharen wij ons mee achter de eendrachtige opvatting dat er in de cinemastad Leuven iets schort. Maar... hebt U er al eens aan gedacht dat U daar zelf wel eens mee schuldige aan zou kunnen zijn?

Wollen onderbroeken vervangen cinema

Deze simplistische serie -die-'uw onwetendheid over deze materie met de mantel der onschuld wil bedekken', beste lezer L.U. uit L. - wil aangeven dat de situatie erg grave is, maar niet volledig *désespérée*. Vét van ons een apologie op te stellen voor de personeel non gratae, Rastelli en Dijk; niettemin pogen we beiden heren 'handelswijze' kritisch te verduidelijken en te evalueren, volgens *krék* dezelfde maatstaven dan wel als het (verdienstelijke) werk van D.A.F. Konkreet: onze eenvoud belet ons alles wat naar geld ruikt, gelijk te stellen met verbarbering of het marginale zomaar als allen zaligmakend te verheffen.

Eerst een vaststelling. Met het verdwijnen van bioskopen als Eden, Forum en Lovanium, hand in hand met wat in bv. de D.A.F.-stoa de 'vervlakking' van de Studio en de 'verbloting' van de Rex heet, staat de Leuvense cinefiel voor een *nooit gezien beperkt aanbod*. Botweg flusterst men wel eens dat Rastelli iedereen weggekonkurreerd heeft, en nu door zijn monopolie alles kan draaien wat hij wil, want "het publiek heeft toch geen alternatief meer". Ongetwijfeld zal het grote succes van de Studio's mee een rol gespeeld hebben in het verdwijnen van voornoemde zalen. De ware reden edoch is eilaas een stuk banaler.

De Forum werd overgenomen door een bekend kledingsbedrijf - de *chancier* in de Bond (naast de Galeries Anspach) laat vermoeden dat het C & A zal worden, voornamelijk omdat de zaal niet op billijke wijze te verwarmen viel. De zaalverwarming van Dijk's paleis zou daarentegen weinig problemen scheppen - de filmtempel uit betere dagen bevat nochtans, naar eigen zeggen van Dijk, een sordige 1200 plaatsen. Eden en Monty zijn volgens Rastelli verdwenen "omdat de uitbater het beu was". Hoewel sommigen getracht hebben de filmzaal Eden over te nemen (wie?), is gebleken dat het gebruik van dergelijke zalen voor andere commerciële doeleinden veel rendabeler is. Dit werd onderzocht door de Vlaamse Staat. Recentie Gegevens - dat:

- 1) Het aantal bioskoopbezoekers in België van 1957 tot 1974 met 75% is afgenomen, van 106,7 miljoen tot amper nog 25,2 miljoen in 1974.
- 2) Het aantal bioskopen in België met plusminus 60% is teruggelopen, van 1513 in 1960 tot 660 in 1973.

Let's pud(I) it this way

De intelligente (hoewel, ook niet overdreven) lezer maakt hier waarschijnlijk de bedenking dat het verdwijnen van Forum, Eden en andere Monty's geen ernstige bressen in het filmaanbod geslagen kan hebben, omdat hun programmatie niet bepaald van Smaakvolheid (wel van Doorzicht cfr. infra) getuigde. Edoch.

Eilaas. Het even groot blijvende aanbod films vanwege de distributieaansluitingen (over hun immense rol handelt deel 2, volgende week) dient zich nu te spreiden over nog slechts twee (2) "afnemers". En een stad zonder sexfilms is ondenkbaar, weet de kommersant uit ervaring, netzomin als je je kan voorstellen dat James Bond, Spielberg/Lucas of Bro Dreik (sic) Leuven zouden verwaarlozen. Zodus: Studio en Rex vullen braaf -deels onder druk van

F
I
L
M
I
N

Paterken Claes, onder schuilnaam Harry Houben, nog steeds manueel actief!

verplichtingen (cfr. volgende week) het hiaat van Forum, Eden, etc. Dat impliceert onvermijdelijk het wegdrucken van het meer riskante, minder lukratieve genre, dat in vervolgen dagen hét handelsmerk was van de Studio: de 'betere film'. Gat nummer 1 is blootgelegd.

De stille aftocht van Lovanium vervult ons echter met meer droefheid, want deze heeft een gat nummer 2 opengelaat dat ons nader aan het hart ligt. Niet zozeer voor het patent dat deze zaal had op kinder- en tekenfilms, want deze zijn netjes overgeheveld naar het domein van Rastelli (cfr. sukses recent van The Fox and the Hound, Tarzoon, e.a.). Paterken Claes had evenwel de goede gewoonte het soort gezonde films te draaien (manueel, weet u wel, zoals de armen onder ons) die wij plegen te omschrijven als: Oude Krakers, Golden Oldies ofte Gevestigde Waardevolle Films. Konkreet betekende dat bv.: de betere Polanski van toen, in de sixties, of een Visconti die een tweede visie mer dan waard is, of jaarlijkse certitudes als the return of Jeremiah Johnson en the son of The Graduate. Voor de jongeren - nieuwe lichtingen worden uit Vlaanderen ontwikkelingsgebieden jaarlijks aangevoerd - een kans om te ontdekken; voor de snob, die alle films uit de filmbladen kent, de kans om hem speciaal voor de toen zo vernieuwende kamera-instelling nog es te gaan bewonderen. Dit verlies werd noch door Dijk, noch door Rastelli opgevangen; hoewel sinds ons interviews met hen (waar wij op dit evelt wezen) al meteen in beide zalen enige lichte beterschap valt te ontwaren... Houd moed, dapperen.

Rastelli beweert pertinent letterlijk en figuurlijk over geen ruimte te beschikken voor zulke reprints. Hij loopt wel al jaren rond met de idee Studio 2 tot trioskoop uit te breiden, maar botst hiermee op het veto van het Leuvense stadsbestuur: alweer stout dus, alweer ook een kwestie van parkeerterruimte, waarbij de burgervader en zijn notabelen een groter deel van de financiële koek zouden willen dan algemeen geldend is.

Dat voor dit soort films nochtans een ruime publieke vraag bestaat, bewijst het grote succes van de zogenaamde "piraatprogrammatische". Kapers op de kust die voor strikt privé-doeleinden massaal winst slaan uit hun illegale praktijk: films als Taxi Driver of Doctor Zivago in abominabele omstandigheden en met lak aan alle wettelijke regelingen goedkoop aanbieden en met de winst de anonimiteit in. Weinig nobel streven,

quo. Over deze praktijken wijden we eveneens volgende week in en uit.

Vermelden we nog dat ook de mensen van D.A.F. wel eens hardop dagdromen (in ons bijzijn zelfs) over het oprichten van een filmhuis naar Antwerps model, met dagelijkse programmatie. Dit zou vanwege de hoge kost in samenwerking moeten geschieden met andere organisaties: waarop wachten ASR of Kultuurraad? In elk geval zou deze toekomstmuziek slechts een gedeeltelijke opvolging van het gat betekenen, wat logischerwijs volgt uit hun theoretische a priori beperking alles wat naar commercialiteit neigt te weren en aléén die films te vertonen die een politieke draagkracht inhouden.

Mais, en attendant, on est confronté avec un vrai trou de cochon, merde.

Jan Modaal maakt het bont

In hoever -dit is het tweede grote probleem dat ons vandaag bezighoudt- speelt het onderscheid tussen student en burger een rol in een zinvolle discussie over de programmatie in Leuven. Men attribueert tamelijk gemakkelijk het etiket 'betere film' bij 'de student' en het denigrerende label 'sex, actie & karate' bij 'de burger' (bedoeld wordt dan waarschijnlijk alles wat niet nadenkt zoals het hoort). In dat opzicht is Rastelli 'rij' geworden op de rug van de studenten', maar vertoog de 'verburgerlijkte Studio' weinig ruggegraat en heeft ieder huis zijn kruis: Sex ter Rex; Tereks?

Wat Leuven als studentenstad (net als Gent, niet Antwerpen evenwel) 'speciaal' maakt voor een zaaluitbater voor films, is de verdeling van het publiek over de hele week. Waar andere Rastelli-eigendommen (in Herentals, Turnhout of Tienen-Tervuren is een uitzonderingsgeval) hun leefbaarheid putten uit 'de weekend-pieken (en okkasionale midweek N.I.V.W.F.(2)-vertoningen); in Leuven daarentegen geldt het weekend als dieptepunt. De bewering van D.A.F.-spokesman Harry Houben als zou de Studio 100% studentgericht zijn, wordt evenwel door Rastelli tegengesproken. En ja, de gelijktijdig van de antithese 'betere film/weekendfilm' met 'student/burger' houdt zich in het licht van volgende bedenkingen niet recht. Voorreest geldt voor de Studio specifiek de zogenaamde 'Horizontale Programmatie', een vorm van programmeren waarop Rastelli, als innovator ervan voor het Vlaamse land; erg prat gaat. Zoals

in navolging nu ook in de Antwerpse Cartoon's en Filmhuis plus in de Gentsse Skoop merkbaar is, bestaat zulk een programmering uit 8 à 12 vaste films die een hele week lang vertoond worden o vaste uren. Daar tegenover staat de 'Vertikale Programmatie', jawel, waar één zelfde film de hele week door op alle mogelijke uren van de dag te bekijken is, de g.v.d. godganse dag door.

Horizontaal programmeren heeft als voordeel dat wie zich tijdens de week onmogelijk kan vrijmaken, tijdens het weekend uit een gevarieerd aanbod kan kiezen naar believen. Voor Leuven blijken dat vooral "de kommersanten en de ondanks alles toch tewerkgestelde

student of burger gelijk, eigenlijk wil: zo tel gewraakte en gelaakte sexfilms-om-middernacht worden fifty-fifty gelijk verdeeld - massaal bijgewoond door zowel de student (jazeker) en de burger. We hoeven niet eens zulke extreme voorbeelden als seksfilms aan te halen om Jean Public te laken. Voor For Your Eyes Only en Raiders of the Lost Ark lopen de verende Studiozalen maandenlang vol, week en weekend gelijk. Tre Fratelli daarentegen loopt twee weken voor halffolke (halfflege zeggen zelfs sommige pessimisten) zalen en Wajda's hooggeprezen (want gouden Cannes-palm) IJzeren Man slaagt erin bij een door ons persoonlijk bijgewoende sessie niet minder dan vier (4) personen te trekken. Laat het dan niet dié ultieme film zijn, op dit tijdstip is toch alles over Polen rijp voor exploitatie, neen? Wie de statistieken van de jaarlijkse Box Office bijhoudt, weet welke prullaria meestal in de Top-10 ervan schuilen. Maar dacht U werkelijk dat deze Top-10 voor Leuven zo wezenlijk anders is dan elders, omwille van zijn zoveel verlichte geesten?

Derek afgeborsteld

De uitspraak dat men zich niet aan zulke films moet storen - dus gewoon niet gaan kijken en klaar is Kees gekomen - gaat niet volledig op. Voor elk wat wils is mooi, maar de smaak van de massa werkt niet alleen ontmoedigend. Er bestaat ook nog, zo meldde Rastelli, zoets als een kontraktuele verplichting om een film ad infinitum te verlichten zolang die boven een vastgesteld gemiddeld aantal toeschouwers succesvol uitklimt. Of het dan dus Rastelli of Dijk, of eerder de distributieaansluiting is die we Geldwolf moeten noemen, heeft hier *alocne importance*. Film is Business is Money, Babe. (4)

Om de 'vervlakking' van Studio en Rex tegen te gaan, zou de student dus theoretischerwijs de drollen als Tarzan, Tarzoon, AC-DC of andere OOT's moeten boycotten. En waarom ook niet? Het werkwoord "staken" wordt in studentenmilieu's toch gemakkelijk vervoegd? Anderzijds deed het ons onomwettelijk veel leed Rastelli, de uitbater/schurk/geldwolf uit de studenten-toesprekken, te horen verklaren dat Tarzoon, genomen als niet opvallende van één week vanwege de korte speelduur die niet paste in het gaatie, van praktisch programmatieploos promotieerde tot Oerwereldigend Sukkes, dat nog drie weken moest doorgespeeld worden, vanwege de opkomst.

D.A.F.-lid Harry Houben stelde dat zijn collectief het publiek "niet dom" acht. Ongetwijfeld zou hij er ons op dit punt dus op wijzen dat de juiste sociologische analyse omgekeerd moet luiden: 'de public wants what the public gets'. Als Dijk daar dan tegenover stelt dat "als de mensen larie willen zien, dan speel ik larie", luidt in principe de konklusie dat mensen als hij of Rastelli de publieke smaak kreëren, het publiek vervlakken. Uiteraard draait heel de ontspannings-industrie rond het element indoktrinatie en dat zal wel niet veranderen vóór de Revolutie.

Ondertussen gaat het toch wel wat ver om Rastelli en Dijk te beschuldigen van indoktrinatie. Zou dat trouwens gaan in een stad met het hoogste IQ van Vlaanderen? De reden is gewoon dat de modale Leuvense student film louter en alleen beschouwt als ontspanning-na-den-blok, en bij wat moeilijker films (die hij toch *savane bleu* begrijpt, zeker, g.v.d.) echter bevredend wordt door panische angst dat hij die Materie voor het eksamen moet 'van buiten leren'.

Dit is zijn goed recht. Maar dan niet afgeven op bepaalde personen, als zijn cinevriend het heeft over vervlakking in de film: wie immers de bloemkool van Derek gezien heeft, moet de handen eerst in eigen broek of boezem steken.

Méer bloemkool volgende week in onze tweede aflevering: De Distributeurs-Alle Poen of Joep Melaen!

Voetnoten

- (1) Please check: Mrs Byrne's "Dictionary of Obscene, Peepshow and Obscene Words".
- (2) Nationaal Instituut voor de Waardeelze Film
- (3) Eigen verspreken van de heer Dijk
- (4) Zieging. Nieuw-Geboerne. Ev. Overdr.: Leveling

Mark Merrickx
J.H. Verbanck

Vervolg van bladzijde 2.

bewust van zijn gelijk, meer nog, ze waren er niet te stuiten door begeesterd-gangse Rode Pleinen vol... Enhet NSV is nu toch ook bezig de publieke opinie bewust te maken van haar beklagenswaardige positie?

Neem, juist, ze zeggen er niet bij wat ze willen. Het leger dat de fabrieken controleert, de vakbonden gemuikorf, maar niet zoals in Polen want daar zijn het kommunisten. Verder nog de specialisten aan de macht en de anderen aan de lopende band, en zij-want zij zijn noch specialist noch kunnen zij aan de lopende band gezet worden: zij hebben nu toch al de kastanjes uit het vuur gehaald? zij zullen mogen toekijken dat de anderen hard werken. In naam der democratie zullen we haar (de democratie) afschaffen, maar geef ze (het NSV) daarvoor eerst hun democratisch-verdiende centjes.

Genoeg cynisme nu, ik heb zo spijtig genog al een beetje de ervaring dat daar reacties van niet-begrijpende lezers op volgen. Hiermee wil ik ook niet proberen om ook maar één NSV-er te bekeren, dat

vind ik even ondoenbaar als omhoog kakken. Enkel dit ballonnetje wil ik oplaten, dat de democratie namelijk nooit zo ver hoeft te gaan dat ze haar eigen ontbinding tekent. Het leven houdt zichzelf in stand, zo ook de democratie (niet een of andere partij die zich democratisch noemt.)

Zijn die stootroepen van het NSV dan zo belangrijk, om hen niet mee te laten profiteren van de rijkgevulde spaarpot (?) van Studentenvoorzieningen van de gemeenschap? Agalev hoeft ook nog niet in de regering te zitten opdat de VU, de SP en weldra ook de CVP met hun groene programma's zouden uitpakken. En zal het NSV misschien met lede ogen blijven toezien als anderen hen gesubsidieerde gedachtegoed zullen kapen? Hoe ver zijn we trouwens al geraakt als een rektor de sociale sector een privilege noemt van toen de overheid het geld voor door deuren en vensters gooide, als hij twee maanden eerder op de eindejaarsreceptie zoals als beweging heulde, dat de crisis spijtig reeds in de beurs van de studenten aan het tasten was? En terwijl zijn collega vice-rektor zopas nog alle moeite zou hebben gedaan om die

defiditaire sociale sector te redden, maar ja, voor hem was het zijn job, voor de rektor niet.

(naam en adres beken bij redactie)

Open brief aan het Apollon-prezidium

De organisatoren van de gezamenlijke half time activiteiten van VRG, VTK, Farma, Medika en Psychologie betreffen de onsportieve houding vanwege Apollon t.a.v. hun activiteiten. De oorzaak hiervan ligt in het feit dat zowel Apollon als wij een TD hielden op 4 februari.

Even situeren: Toen ons begin december het initiatief van Apollon te ore kwam om op

dezelfde dag als wij een TD te organiseren, namen wij onmiddellijk contact op met de Apollon-verantwoordelijken. Deze laatste wezen echter elk verzoek tot samenwerking af, en stelden ons voor van elkaar te bekunnen. Hoewel wij dit voorstel onsympatisch vonden, was het ons onmogelijk onze TD naar een andere datum te verschuiven, om redenen van interne organisatie van onze half time.

De door sportkotters voorgestelde konkurrentie nam de voorbije weken echter ongeoorloofde vormen aan. De Apollon plakploegen vonden het voererst noodzakelijk van onze affiches systematisch te verwijderen of te overplakken. Daarenboven vonden de sportkotters er niet beter op dan de ingelede bussen naar de Manhattan (sportkot TD) te laten halt houden aan de Georges (onze half time TD).

Ondanks dit alles zaten op 4 februari

zowel de Manhattan als de Georges stampensvol, zodat geen van beide organisatoren reden tot klagen had. Noteer trouwens dat de opbrengst van onze TD moest dienen om de half time ladderskoers gedeeltelijk te bekostigen. We vinden het echt jammer dat een studentenkring als Apollon zichzelf tot dergelijke akties tegen andere kringen verlaagt, en hopen dan ook op een betere samenwerking in de toekomst.

Voor de organisatoren van half time,
Gert Goossens (VTK)
Nicky Matriissens (VRG)
Leen Van den Bergh (Farma)

Wegens plaatsgebrek zullen de overige lezersbrieven in de volgende Veto gepubliceerd worden. Waarvoor onze excuses.

Genoeg cynisme nu, ik heb zo spijtig genog al een beetje de ervaring dat daar reacties van niet-begrijpende lezers op volgen. Hiermee wil ik ook niet proberen om ook maar één NSV-er te bekeren, dat

Een foto, genomen nadat de ruiten waren gepliegd. De redactie wacht foto's in van de gebroken ruiten.

Ruiten ingegooid bij KVHV 23 februari: karnaval

Ruiten

In een persmededeling (dd. 8/2/'82) ook hieronder) verwerpt het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (KVHV) "intolerantie en geweld als middelen tegen een organisatie die... de marxistische agitatie en manipulatie aan de universiteit aan de kaak stelt."

Meer concreet is dit geweld het ingooien van de ruiten van het Verbandshuis in de Krakenstraat. Aldaar wist men ons te vertellen dat de ruiten een eerste keer voor en een tweede maal tijdens de Kerstavantie werden ingegooid. In de persmededeling is ook sprake van twee maal; dit brengt ons op de som van vier vernielde ruiten.

KVHV richt beschuldigend de vinger naar MLB (Marxistisch-Leninistische Beweging). Er wordt gesteld dat "het allesbehalve onzinnig is deze vandalenstreken in verband te brengen met een anti-KVHV-avond van MLB". Op onze vraag of men op het KVHV dan de mensen kent die verantwoordelijk zijn voor deze daden werd geantwoord dat de stenewerpers "telkens zijn gezien door mensen die wij kennen en uit hun

persoonsbeschrijving valt wel degelijk af te leiden over wie het gaat."

Karnaval

Traditiegetrouw wordt ook dit jaar door het KVHV een Karnavalstoet ingericht; hierbij zijn natuurlijk geen ideologische motieven betrokken.

Tot hertoe, aldus het KVHV-sekretariaat, hebben 19 groepen hun medewerking toegezegd; volgens geruchten zouden ze een hogere inspanning leveren dan vorig jaar, wat meteen de kwaliteit zou doen stijgen. Het aantal deelnemers de praalwagens is beperkt, en mag in principe niet dienen voor het vervoer van personen; indien dit wel gebeurt riskeert de groep diskwalifikatie.

De startprijs is verlaagd, maar ter compensatie hiervan worden de prijzen voor betere wagens verhoogd; deze maatregel is bedoeld als kompetitiestimulerend.

KARNAVALSTOET
De student en de crisis
Dinsdag 23 februari, vertrek op de Oude Markt om 15 uur.

WiV

KATHOLIEK VLAAMS HOOGSTUDENTENVERBOND LEUVEN

Persmededeling

Dit weekeinde werden voor de tweede maal in een periode van veertien dagen de ruiten van het Leuven's Vlaams Hoogstudenten Verbond met aangevoerde stenen ingegooid. Hierdoor is eens te meer aangetoond dat bij gebrek aan gefundeerde argumenten, intolerantie en geweld nog steeds graag gehanteerde middelen zijn tegen een organisatie die op een rustige maar vasberaden wijze de marxistische agitatie en manipulatie aan de universiteit aan de kaak stelt.

Het KVHV denkt dat het alles behalve onzinnig is deze vandalenstreken in verband te brengen met een anti-KVHV-avond van de marxistisch-leninistische beweging (De studentorganisatie van het vroegere Amada nu PvdA geheten). Deze avond ging door in de lokalen van de sociale raad (waar amadezen thuis zijn) en was slechts voor een op voorhand geselecteerd en weinig talrijk (19 man) publiek toegankelijk. Van KVHV-sympathieën verdachte studenten werden geveerd en gewelddadig geïntimideerd.

De oproep van MLB om op 17 februari tegen een Vlaamse TAK-betoging te gaan tegenbieten en andere eerder dit jaar gebeurde feiten, stemmen ons in de overtuiging dat uiterst links het in Leuven aanstuurt op een klimaat van intolerantie en geweld en dat zij gematigd links in haar doodsstrijd wil meesleuren.

De persmededeling waarover sprake in het artikel.

BASILICUM

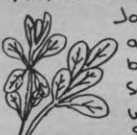
WERP JE ZOUTVAT WEG EN SCHAF JE DE VOLGENDE KRUIDEN AAN.

MARJOLEIN

BIESLOOK

gebruik de blaadjes in tomatengerechten, soepen, bij kropsla, eiergerechten, kaassaus, leuër, vis, melk-saus, peuluruchten, kruidenazijn.

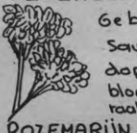
PETERSELIE

Jonke stengel knoppen gebruikt men voor vlees, bij doperwten, in rauwkost-schotels, tomatengerechten witte bonen in tomaten-saus.

DRAGON

gebruik de bieslook-pijpjes vooral in koude groentenslaatjes, maar ook in gchakt, omelet, kwark, uisgerechten, aardappelaegerechten.

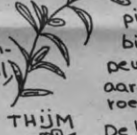
ROZEMARIJN

Gebruik het blad in soepen, Sausen, bij vis en eieren, op doperwten, sperziebonen, bloemkool, tuinbonen, kool-raab, slasausen, aardappelen.

KERVEL

gebruik de topjes en de blaadjes van de nog niet bloeiende plant in; kippe-tomaten-, bonen- en erwten-Soep, op grapefruitcocktail, op vis, in vleessausen.

THIJM

gebruik de blaadjes in pittige soepen, in marinades, bij eend, kip, fazant, bij peulen, doperwten, gepofte aardappelen, in de omelet, roerei en kaassaus

gebruik de kervel kunnen gebruikt worden in salades, groenten soep, uisgerechten, voereieren, omeletten, melksausen

De blaadjes en de stengel-toppen worden gebruikt in vleesgerechten, eiergerechten, kruidige soepen, wilde uis-gevoelste, aubergine gerechten.

DE MENS DIE U HIER ONDER VINDT ZIJN EEN SELECTIE UIT DE VEELHEID VAN MENU'S AANGEBODEN IN DE VERSCHILLENDE ALMA-RESTAURANTS. BIJ DEZE SELECTIE WERD REKENING GEHOUDEN MET EEN PRIJS-KWALITEIT VERHOUDING. M.A.W. DIT ZIJN MENU'S MET EEN ZEERGOEDE VOEDINGS-WAARDE EN RELATIEF LAGE PRIJS. UITGAVE: ALMA v.z.w. VOORLICHTINGSDIENST. VOOR INLICHTING-EN EN SUGGESTIES: E. VAN EVENSTR. 20 20 VERD. BUREEL LEO VAN DER AA TEL. 229911

RESTAURANT ALMA I II III		SNACK ALMA I PAUSCOLLEGE. GAST-HUISBERG. MEISJESCENTRUM	
MA	Kippenschnitzel gebakken boontjes gek. aard.	Tip: Melknaagerecht enkel s'avonds	Wieskroketten winter tomaat gek. aard.
MA	Uarkenssteak rode kool gek. aard.	Tip: Melknaagerecht	Hamburgers rauwkost kroketten
DI	Braadworst spruitjes in room gek. aard.	Tip: Naagerecht naar keuze	Stoofvlees erwtes wortelen Purée
DI	Pladijs erwtes op 'n frans wolle rijst	Tip: Melknaagerecht enkel s'middags	Kalfsbrood krieken gek. aard.
WO	Loze vinke groentekrans gek. aard.	Tip: Melknaagerecht enkel s'middags	Rundsgebraad witloof in room kroketten
WO	Rijst met Basilicum en laurier	Hoofdbestandaelen: rijst - LUIZEN - TOMAAT - KOOK - AJUIN - KAAS - KRUIDEN - KRAUWST	Florentine gek. Aard.
DI	Gegratineerde Spinazie - schotel	Hoofdbestandaelen: Rijst - kaas - spinazie - WAKARS - ROOMSAU - UI	Wienerschnitzel rauwkost gek. Aard.
DI	Napoli taanse spoochetti met rauwkost	Hoofdbestandaelen: TOMAAT - SELDER - wortelen - KOOK - KAAS - RAUWKOST	Roemeense uiskroketten gek. Aard.
WO	Groenten pizza Rijst en rauwkost	Hoofdbestandaelen: rauwe meel - ui - courgette Rijst - Rauwkost - kaas	Koningsmichapje Sla gek. Aard.
DO	Haversteak Soyasja	Hoofdbestandaelen: Haver vlokken - gierst - Pree - selder - ui - ei - soyabonen	Goudbransenfilet a la Daaraise gek. Aard.
DO			Tip: fruit naagerecht
VR			Tip: enkel s'avonds

DE AANGEGUIDE TIPS ZIJN EEN AANVULLING OM HET MENU NUTRITIONEEL VOLLEDIG TE MAKEN.

Agenda

Vrijdag 19 februari

THEATER 20.30 u. *Nosferatus* creatie van het A-theater Mechelen in 't Stuc
Inkom: 120/100 (CJP) - reserveren 015/420410

Zaterdag 20 februari

FOLK 20.30 u. *Vilvoordse Folkband Zakdoek*
In Oud Wasserrijte, Wilsede-Putkapel

BAL *Bal populaire* van BIOS (30-jarig bestaan)
zelfde dag, zelfde gelegenheid: voetrally

KARNAVAL *Carnaval Brasiliero* Braziliaanse muziek en drankjes
ISOL, Vesaliusstraat 34

Maandag 22 februari

DEBAT 20 u. *Artificiële intelligentie* Aan de hand van voorbeelden, door P. Delhaye
Willems, Oosterlinck

In Audit. A, Instituut voor werktuigkunde, Celestijnenlaan, Heverlee Org. VTK

KABARAT 20 u. *Urbanus van Anus*
In Stadschouwburg

FILM 20.45 u. *La Notte* (Antonioni, Italië, 1961)
In Aud. Ves. Org. D.A.F. en NIX - Inkom 60/50

FILM 20.45 u. *Annie Hall* van Woody Allen
Aud. K, Campus Heverlee - org. VTK

Dinsdag 23 februari

KABARET 20 u. *Urbanus van Anus*
In Stadschouwburg

FILM 20.30 u. *Die Ortliebischen Frauen* (Bondy, BRD, '79-'80)
Aud. Ves. Org. D.A.F. en NIX - Inkom 60/50

Woensdag 24 februari

GESPREK 21 u. *Babelkroeg* in Homocentrum De Roze Drempel, Maria-
Theresiastraat 20

KABARET 20 u. *Urbanus van Anus* in Stadsschouwburg

THEATER 20.30 u. *De regels van het huis* door werktheater Amsterdam
In 't Stuc 180/120

FILM 22 u. *American Gigolo* (Paul Schrader, VS, '79) met Richard Gere
In Vlaamse Leergangen - Inkom 60 fr.

SALONDANSFLUIJ 22 u.
In ISOL georg. door werkgroep salondansen van KuRa

KONCERT 20.15 u. *Proffen en studenten* musieren
Grote Aula (org. ICC) Inkom 100/60 fr. res. 220431

Donderdag 25 februari

LEZING 20 u. *De Meubelkunst in de 18de eeuw* door F. Van Molle
Kultureel Centrum - Inkom 70 fr.

THEATER 20.30 u. *De regels van het huis*
zie woensdag 24/2

LUNCHDEBAT 12.30 u. *Naar een nieuwe sociale dimensie voor de E.G.*
Door Prof. J. Vandamma in de TIJL (org. Europakring)

LEZING 20.15 u. *De Nationale parken van de U.S.A.* door J.P. en M. Demarsin
Gemeentehuis Heverlee, 60 à 80 fr.

LEZING 20 u. *Deng Xiaoping's strategie en onrust in China* door G. Vloebeghs
In fak W&L (Blijde Inkomststr. 21, 8e verd.) Inkom 50 fr.

LEZING 20 u. *Evaluatie La Cecilia, leuvense anarchiesties kollektief*
'Nieuwe perspectieven' door L. Vanheerentals in 't Stuc, 1e verd./org. La Cecilia

Zaterdag 27 februari

TONEEL 20 u. *Eenaktersavond* door 'De Margriet', Leuven
In 't KERSOUWKE, Naamsestr.

OPERETTE 20 u. *Waarom lieg je, chérie?* door Margriet, Leuven
In Stadschouwburg

Zondag 28 februari

KONCERT 11 u. *Kamerorkest Heist op den Berg*
In 't stadhuys, 60 fr.

TONEEL 20 u. *Eenaktersavond* zie zaterdag 27/2

Crisis maakt studenten conservatiever

Vervolg van bladzijde 3

gevoemd zijn de nabije toekomst steeds moeilijker te ondergaan. Als een volgzzaam lammetje uit de tamme menselijke schapeinstal.

Aard en psychologische gevolgen van economische recessies

Gaus stelt dat de structurele economische crises wezenlijk weinig van mekaar verschillen. Hij ziet telkens een toestand van overproductie die leidt tot afzetmoeilijkheden en verhoogde concurrentie die op hun beurt rationalisaties en werkloosheid tot gevolg hebben tot dat nieuwe technologieën en het uitbouwen van nieuwe sectoren uitkomst en toekomst bieden.

De politiek van de regeringen is dan ook gericht op het zoethouden van de meerderheid van de bevolking opdat deze niet direct de pijnlijke gevolgen van de crisis zouden aanvoelen. Mensen reageren immers vrij impulsief wanneer ze in hun dagelijkse leven rechtstreeks geconfronteerd worden met de crisis terwijl ze eerder passief blijven bij de objectievere woordenvloed aan alarmende economische gegevens (deficits, werkloosheidsgraad, inflatiepeil, enz.) uit de media. Het kanaliseren van de frustraties en woede van de bevolking zal dan ook een eerste vereiste worden wil men hun massale paniecreacties onder controle houden. Het Poolse voorbeeld mag hier ten treure toe aangehaald worden.

De psychologie achter een crisis

In crisistijd zoekt en vindt men onbewust zondebokken die men luidrechtig aanwijst bij de verkwistende overheid, de gastarbeiders, de ondernemers, de

vakbonden, de democratische 'dictatuur van de meerderheid', de politici, enz. Op die wijze tracht men, meestal in beamed gezelschap, de pijlen van het onbehagen af te vuren om zo de eigen angst te blussen. In deze opgefokte massahysterie gaat men heel wat emotioneler en rationeler te werk en voelen volksmanipulators zich het meest in hun sas.

Gaus wijst ook sterk op de in het onderbewustzijn (meer bepaald in chromatomen en genen) vastgelegde reactiepatronen en determinismen die een heel wat grotere invloed hebben op de crisis dan het zuivere rationele overdenken van haar aard en haar oplossingen. Deze automatismen stellen de mens in staat om terug te vallen op vroegere ervaringen en kennis. Hij reduceert ook sterk het gamma mogelijke reacties die eigen zijn aan een volk in crisistijd. Toch besluit Gaus dat niet enkel psychologische reactiepatronen maar ook andere factoren als de sociologische, een rol spelen en dus de toekomst moeilijk te voorspellen blijft.

Conservatisme: Conservatisme: voor voor bange studenten?

Voorafgaande beschouwingen tonen overduidelijk aan dat er een 'doodgewone' economische crisis een groteske psychologische ommezwaai kan teweeg brengen. De noodzaak dringt zich dan ook op dat zowel policy-makers als economische raadgevers rekening houden met het gedrag van de mensen waarvoor ze verantwoording moeten afleggen. Het emotioneel en intuïtief-agressief gedrag van mensen in crisistijd kan de economische calculus, die waterdicht lijkt op papier, een overstroming van sociale onlusten teweegbrengen. Wat baat het terwijl van louter economische rationaliteit hele horden mensen op straat te zetten, deze tijdelijk zoet te houden met werkloos-

heidsvergoedingen tot dat de druppel (650000ste werkloze in 1985?) de emmer doet overlopen en zelfs doet barsten?

Diegenen die hun zorgvuldig uitgestippelde toekomst zien verwateren, bundelen hun krachten en stellen alles in het werk om hun belangen te verdedigen tegenover de sociale chaos die op til staat. Zij absorberen de grootste machtsposities en zullen alle kansen grijpen om deze macht te verstevigen om zo via een sterk autoritair gezag de sociale oproer terug te dringen.

Het gros van de hedendaagse studenten, dat onder het mom van veiligheid, zekerheid, orde en recht op een diploma (een papieren bestaan) aast omdat ze zo naar toekomstperspectieven uitgebreid zijn, sluit verband snel aan bij dit autoritair-conservatieve getij. Ook zij dreigen immers te veel te verliezen omdat zij door hun langere studie-opties (ook hier takelt het democratiseringsproces verder af en neemt de polarisering toe) meer job-kansen open zien. Die kans willen ze niet laten ontglijpen en, angstig over wat de toekomst hen zal brengen, streven zij ernaar deze toestand te behouden. Op tien jaar tijd evoluerden de studenten van dweepzieke idealisten tot kortzichtige egoïsten.

Hopelijk probeert men deze economische crisis op een meer rechtvaardige en vrijheidslevende wijze op te lossen in plaats van de levensnoodzakelijke maatschappelijke ontwikkelingen door een erg dwangmatig opgelegd keurslijf te proberen verhandigen. Dit oer-conservatief gedrag dat bovenal België typeert neemt men overduidelijk doorheen de ganse geschiedenis waar. Het enige pluspunt biedt dan ook het op de huidige situatie toepasbare gezegde: *Als Wereldoorlog Drie begint, verhuik ik dadelijk naar België, daar gebeurt alles toch tien jaar later.*

Rudy Cuypens

ZOEKERTJES

gevraagd: gewetensbezwaarde voor administratie en boekhouding van het tijdschrift Kultuurleven. Ravenstraat 112 3000 Leuven. tel: 016/22 92 22.

Is er een knap donkerbruin klein architecte die Geert DV Lerkeveld vrijdags naar Mol zou kunnen brengen voor een zalig WK? Waar is hij kakelend als een kuiken? FC zoekt zwaar Barbara 81 Fe-atoom. Wie kan mij meer info geven i.v.m. dat kleine duveltje?

Want to exchange cultural discussions and to know dutch, play guitar in friendly atmosphere with belgian friends contact: Jamil Reza, Justus Lipsiusstr. 44 Leuven.

Waar kijkt men zondags naar Koot en Bie (vpro, Ned 2) Laat iets weten bij: K.V. Brabant, 47 of bij Polika.

Gezocht: Medew. (seizoen 82-83) voor een (poppen)theater-mime-muziek-spektakel. Ervaring gewenst. Z.w. Bart Vandeweghe Tervuursevest 268 of Coupure 98 9000 Gent.

Werkgroep Actief Mediagebruik zoekt soms medewerkers voor ex-post-facto-experiment. Z.w. W.A.M. en het recentelijk opgerichte I.R.C., Schapenstraat 31, 3000 Leuven.

Gevoonden: Lief zwart poesje, luistert naar de naam Raksja, houdt van mosterd en afwasbakken. Zich wenden tot Naamse vest 174. Het poesje is van het mannelijke geslacht.

Twee films met als thema vervreemding

Europa is volgebouwd, de wegen zijn geleegd! Bestaat er nog een toekomstperspectief voor jongelui??

Dikwijls blijft alleen een gevoel van leegte, angst voor de toekomst over in deze tijd; waarin nochtans materieel alles aanwezig is. De leegte, gevoel van machteloosheid, is een ondertoon, een levensgevoel, een constante, dat je dag en nacht meedraagt. Het laat zich niet neutraliseren, het is niet weg te eten of weg te kopen. HET... wat is dat eigenlijk? Laten we het vervreemding noemen; de moeilijkheid om je zelf te vinden, de onmogelijkheid van communicatie, de toekomst die niet meer bestaat.

Rond dit thema organiseert NIX (een projectgroep van pedagogiek) i.s.m. de Andere Film twee films:

Ma. 22 februari: *La Notte* van Antonioni
Di. 23 februari: *Die Ortliebischen Frauen* van Bondy
telkens om 20.30u.

Twee uitstekende films - niet te missen!

NIX en D.A.F.

Op 25 februari

VTK haalt Suzanne De Neve naar Leuven

Op Do. 25 februari geeft Suzanne De Neve een recital in de Grote Aula. Aanvang om 20.30u.

Op het zeer gevarieerde programma staat werk van o.a. Debussy (images nr.2), Schumann (Davidsbündler), L. Beethoven en Cabus.

Suzanne De Neve, die in 1980 bij R. Steyaert haar Hoger Diploma behaalde (grote onderscheiding), is thans finaliste in de Virtuositessprijs van de regering (piano). Dit is een belangrijke, vierjaarlijkse prijs met een jury van buitenlandse deskundigen.

In 1981 werd zij laureaat van de *Meisterkursus für Klavier* te Wenen bij prof. J.A. Jenner. In Luzern volgde zij een klavierseminarie van de pianist Wladimir Askenazy. Zij gaf reeds talrijke concerten in binnen- en buitenland en maakte verschillende opnamen met de BRT.

Een goed idee dus om de avond met haar door te brengen. Do. 25 februari 20.30u, Grote Aula, Org., VTK en 3de jr ir.

Decoder en Sunrock

Woensdag 24 februari richt tweede lic. kiné, met de steun van APOLLOON, een dubbelconcert in met aansluitend fluit. Dit vind plaats in de Zaal der Hallen. Het optreden begint om 22.00u. Treden op: Decoder en Sunrock, twee jonge Belgische formaties.

Pieter Coutereelstichting

In het kader van haar videoreeks over homoseksualiteit wordt het TV-spel van IKOM: *Hoera, een homo* vertoond in de Pieter Coutereelstichting - Vaartstraat 16 en dit op maandag 8 maart om 20.30. De toegang is gratis en voor iedereen.

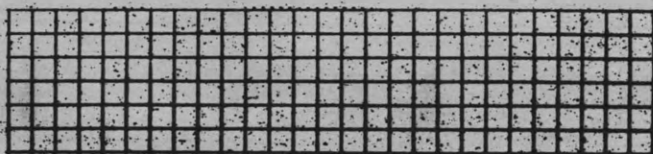
De wondere wereld van het anarchisme

Do. 25 februari: *Ongehoorzaamheid* (Martin Van Kerrebroeck, Peter Van Houtte)

Do. 4 maart: *Kerncentrales, werklozen en arbeidersstrijd* (Karel Heirebaut)

ZOEKERTJE : 20 fr.

gebruik onderstaand rooster
1 token per vakje
1 vakje tussen de woorden

Week van 1 tot 5 maart
Alma op de Europese toer